LUNDS UNIVERSITET

Föreläsning 1. Vad är digital historia?

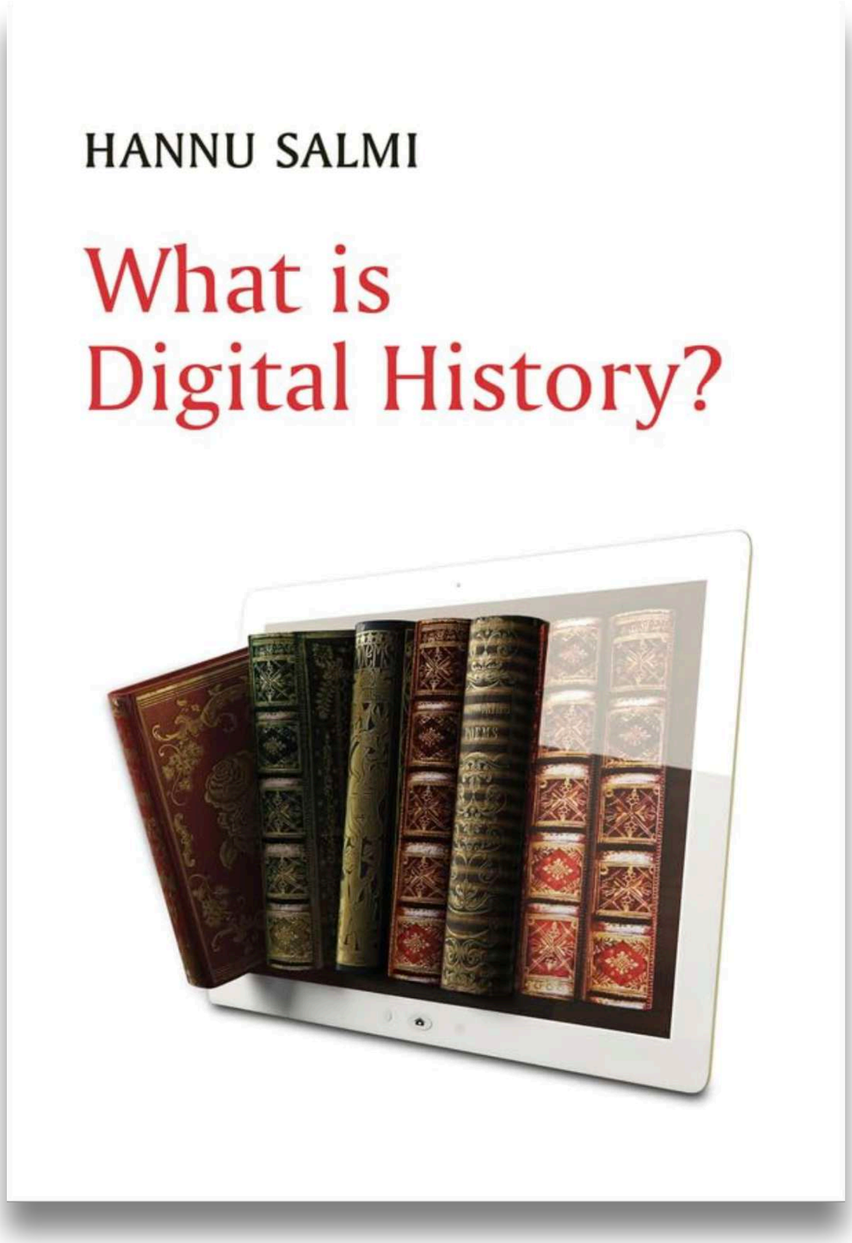
DIKM01 (7,5 hp)

Professor Pelle Snickars
Institutionen för kulturvetenskaper

HANNU SALMI

What is Digital History?

"digital history is an approach to examining and representing the past; it uses new communication technologies and media applications and experiments with computational methods for the analyses, production and dissemination of historical knowledge".

Claude

Digital historia är ett forskningsfält i skärningspunkten mellan historievetenskap och digital teknik. Det handlar i grunden om två saker: att använda digitala verktyg för att studera det förflutna, och att studera hur digitaliseringen i sig förändrar historien och vår relation till den.

Metoder och verktyg. Historiker arbetar med stora digitaliserade källmaterial, till exempel tidningar, arkivhandlingar, folkbokföring, brev och bilder. De använder computationella metoder som textanalys och "distant reading", topic modeling, nätverksanalys, GIS och kartläggning samt maskininlärning, numera även AI och stora språkmodeller. Det gör det möjligt att se mönster över tid och rum som är svåra att upptäcka genom traditionell närläsning.

Källkritik och infrastruktur. Fältet granskar också hur digitaliseringen formar själva källorna: vad som har digitaliserats och vad som inte har det, hur OCR-fel och sökgränssnitt påverkar vad forskaren hittar, och hur arkiv, bibliotek och plattformar (inklusive kommersiella aktörer som Google) styr tillgången till det förflutna.

Digitalt född historia. Webben, sociala medier, e-post och mjukvara är själva historiska källor. Att arkivera, bevara och tolka det här materialet är en växande del av fältet, med till exempel webbarkivering och mediehistoria.

Förmedling och publik. Digital historia omfattar även nya sätt att presentera och dela historisk kunskap, som digitala utställningar, interaktiva kartor, databaser, poddar och spel. Ofta sker det i samarbete med museer, arkiv och allmänheten, till exempel genom crowdsourcing.

Reflektion över fältet. Slutligen diskuterar forskarna epistemologiska frågor: vad som händer med historisk tolkning när data och algoritmer kommer in, hur kvantitativa och kvalitativa perspektiv kan förenas, och vilka maktförhållanden som finns inbyggda i digitala system.

Kort sagt rör fältet sig mellan att *göra* historia med digitala medel och att *förstå* den digitala kulturen historiskt. Det har nära band till digital humaniora och medievetenskap.

Gemini

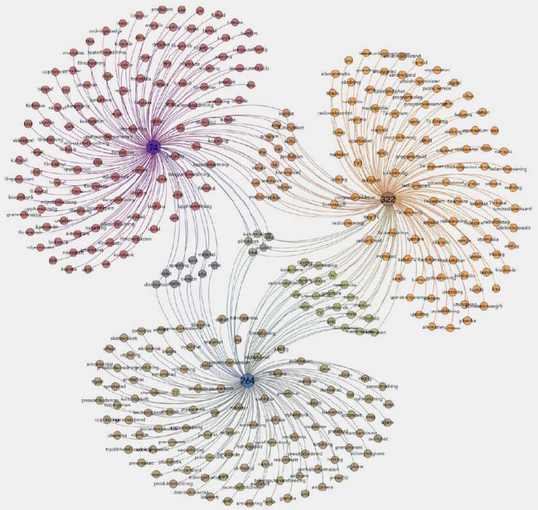
AI Overview

Digital history is **a field that uses digital tools, such as computers, the internet, and software, to research, analyze, and present historical knowledge**. It encompasses creating digital archives and databases, applying computational methods to historical data like text and images, and designing new ways to share and experience historical arguments through digital platforms. Digital history goes beyond simply digitizing past materials; it involves developing new methodologies and frameworks to interpret the past using the unique capabilities of the digital realm.

LYCHNOS

ÅRSBOK FÖR IDÉ- OCH LÄRDOMSHISTORIA

ANNUAL OF THE SWEDISH
HISTORY OF SCIENCE SOCIETY

2022

Tema/Thematic Issue:
Digital historia/Digital history

PELLE SNICKARS
Inledning.
Digital historia – än sen då? 55

JACOB ORRJE
Should we write about history, or about doing history?
Analysing the role of methodology in digital history
and Swedish intellectual history 65

ANNELIE DRAKMAN AND STEFAN GELFGREN
How to combine close and distant reading
within the history of science and ideas.
Two examples from ongoing research 85

PELLE SNICKARS
Randanteckningar om svensk mediepolitik 1920–1970.
Ur temamodellering av 11 000 riksdagsprotokoll 109

JOHAN FREDRIKZON
Spårlösa handlingar.
Att arbeta med historiskt källmaterial som inte åldras 129

KAJSA WEBER
Digitaliseringen av svenskt tryck.
Massdigitalisering, kritisk digitalisering och frågan om
hur man skapar en representativ korpus 151

ARON AMBROSIANI OCH ÅSA M LARSSON
Hur FAIR är svensk digitiserad kulturarvsdata idag? 165

EMIL STJERNHOLM
Audiovisual media and automatic speech recognition.
A methodological reflection 195

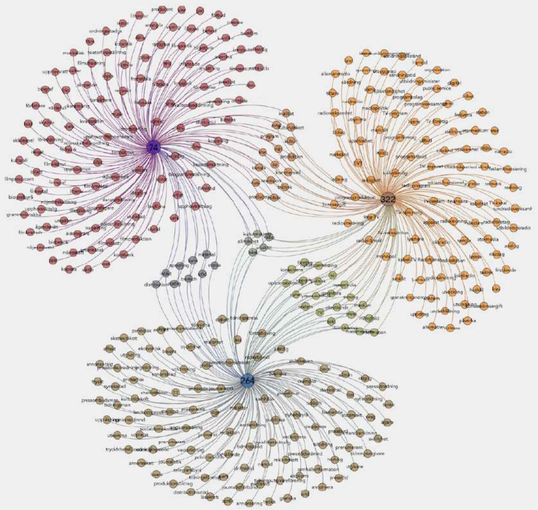
JOHAN MALMSTEDT
Partikongressens form.
Historiemetodologiska skalövningar
i ljuddata från arbetarrörelsens kongresser, 1968–1978 209

https://tidskriftenlychnos.se/issue/archive

LYCHNOS

ÅRSBOK FÖR IDÉ- OCH LÄRDOMSHISTORIA

ANNUAL OF THE SWEDISH
HISTORY OF SCIENCE SOCIETY

2022

https://tidskriftenlychnos.se/issue/archive

Tema/Thematic Issue:
Digital historia/Digital history

PELLE SNICKARS
Inledning.
Digital historia – än sen då? 55

JACOB ORRJE
Should we write about history, or about doing history?
Analysing the role of methodology in digital history
and Swedish intellectual history 65

ANNELIE DRAKMAN AND STEFAN GELFGREN
How to combine close and distant reading
within the history of science and ideas.
Two examples from ongoing research 85

PELLE SNICKARS
Randanteckningar om svensk mediepolitik 1920–1970.
Ur temamodellering av 11 000 riksdagsprotokoll 109

JOHAN FREDRIKZON
Spårlösa handlingar.
Att arbeta med historiskt källmaterial som inte åldras 129

KAJSA WEBER
Digitaliseringen av svenskt tryck.
Massdigitalisering, kritisk digitalisering och frågan om
hur man skapar en representativ korpus 151

ARON AMBROSIANI OCH ÅSA M LARSSON
Hur FAIR är svensk digitiserad kulturarvsdata idag? 165

EMIL STJERNHOLM
Audiovisual media and automatic speech recognition.
A methodological reflection 195

JOHAN MALMSTEDT
Partikongressens form.
Historiemetodologiska skalövningar
i ljuddata från arbetarrörelsens kongresser, 1968–1978 209

Inledning: Digital historia – än sen då?

PELLE SNICKARS

I ljudboksföretagets Storytel senaste årsredovisning kunde man läsa att under 2021 så var mer än 70 procent av de ljudböcker som ”konsumerades” på plattformen äldre titlar, vad som på branschspråk kallas *backlist*. Lätt förnumstigt framhölls att ”detta hjälper tidigare utgivna böcker och författarskap att få nytt liv och hitta nya målgrupper.”[1] Storytels (tidigare) VD Jonas Tellander har återkommande påpekat att efterfrågan på äldre böcker spelat en viktig roll för tjänstens stigande popularitet. ”Historiskt så har bokbranschen varit väldigt beroende av försäljning av nya böcker. Det har ändrats fullständigt nu.”[2]

Men Storytel har knappast varit ensam om att öka utbudet av äldre digitaliserat innehåll, mönstret är detsamma hos alla strömmande medietjänster. Den som tittar på Netflix vet att äldre filmer successivt erbjuds – ibland av mer oväntat slag såsom den franske regissören Pierre Schoendorfers (mycket sevärda) bearbetningar av Indokinakriget från 1960-talet. Och på Spotify har Daniel Ek alltsedan tjänsten lanserades 2007 ständigt påpekat att ”rediscovery is a critical part of how you listen to music”.[3] Idag är det en självklarhet, men det tog lång tid för musikbranschen att inse att Spotifys själva struktur som databas – det vill säga att tjänsten i princip var att likställa med ett ständigt svällande musikarkiv – innebar ett uppsving för äldre låtar, inspelningar och artister. Om den traditionella musikhandeln alltid dragits med problem att intäkter från nya skivor snabbt dalade, så var situationen på Spotify den motsatta: gamla låtar fick där nytt liv när användare botaniserade i låtarkivet. I skrivande stund har exempelvis Kate Bushs klassiker ”Running up that hill” från 1985 fått en enorm ny publik genom Netflixserien *Stranger things*. På Spotify har låtens popularitet ökat med 9 000 procent och spelats fler än 500 miljoner gånger.

Det säger något om vår tid att den kommersiella mediebranschens framtid delvis utspelar sig i det förflutna. Även det förgångna förefaller

Forskningsfältet kring digital historia – om nu ett sådant ens existerar – är därför synnerligen heterogent. Det spänner över storskaliga analyser av omfattande historiska dataset till specifikt mediearkeologiska modelleringsförsök av 3D-teknikens möjligheter att replikera förfilmiska attraktioner.[6] Och eftersom alla historiker idag hänger på webben, söker i databaser och arbetar med digitala verktyg så är det inte speciellt meningsfullt att staka ut gränser. Häri ligger också svårigheten att försöka teckna konturerna av ett framväxande forsknings- och kunskapsfält eftersom digital historia faktiskt är något av en truism – och en självklarhet eftersom de flesta historiker som sagt nyttjar både digitala verktyg och söktjänster. ”Digital History 1,5” är Mats Fridlunds träffande beteckning av denna vår nuvarande belägenhet.[7]

Inledning: Digital historia – än sen då?

PELLE SNICKARS

I ljudboksföretagets Storytel senaste årsredovisning kunde man läsa att under 2021 så var mer än 70 procent av de ljudböcker som ”konsumerades” på plattformen äldre titlar, vad som på branschspråk kallas *backlist*. Lätt förnumstigt framhölls att ”detta hjälper tidigare utgivna böcker och författarskap att få nytt liv och hitta nya målgrupper.”[1] Storytels (tidigare) VD Jonas Tellander har återkommande påpekat att efterfrågan på äldre böcker spelat en viktig roll för tjänstens stigande popularitet. ”Historiskt så har bokbranschen varit väldigt beroende av försäljning av nya böcker. Det har ändrats fullständigt nu.”[2]

Men Storytel har knappast varit ensam om att öka utbudet av äldre digitaliserat innehåll, mönstret är detsamma hos alla strömmande medietjänster. Den som tittar på Netflix vet att äldre filmer successivt erbjuds – ibland av mer oväntat slag såsom den franske regissören Pierre Schoendorfers (mycket sevärda) bearbetningar av Indokinakriget från 1960-talet. Och på Spotify har Daniel Ek alltsedan tjänsten lanserades 2007 ständigt påpekat att ”rediscovery is a critical part of how you listen to music”.[3] Idag är det en självklarhet, men det tog lång tid för musikbranschen att inse att Spotifys själva struktur som databas – det vill säga att tjänsten i princip var att likställa med ett ständigt svällande musikarkiv – innebar ett uppsving för äldre låtar, inspelningar och artister. Om den traditionella musikhandeln alltid dragits med problem att intäkter från nya skivor snabbt dalade, så var situationen på Spotify den motsatta: gamla låtar fick där nytt liv när användare botaniserade i låtarkivet. I skrivande stund har exempelvis Kate Bushs klassiker ”Running up that hill” från 1985 fått en enorm ny publik genom Netflixserien *Stranger things*. På Spotify har låtens popularitet ökat med 9 000 procent och spelats fler än 500 miljoner gånger.

Det säger något om vår tid att den kommersiella mediebranschens framtid delvis utspelar sig i det förflutna. Även det förgångna förefaller

Fyra sätt att beskriva digital historia:

Fyra sätt att beskriva digital historia:

I. Storskalig analys av textuella dataset – kvantitativ forskning.

Fyra sätt att beskriva digital historia:

I. Storskalig analys av textuella dataset – kvantitativ forskning.

II. Fokus på mer småskalig analys – inte sällan av multimodala objekt – i form av kvalitativ forskning.

Fyra sätt att beskriva digital historia:

I. Storskalig analys av textuella dataset – kvantitativ forskning.

II. Fokus på mer småskalig analys – inte sällan av multimodala objekt – i form av kvalitativ forskning.

III. Återkommande fokus på metod, det vill säga hur forskning bedrivs – ofta på bekostnad av resultat ...

Fyra sätt att beskriva digital historia:

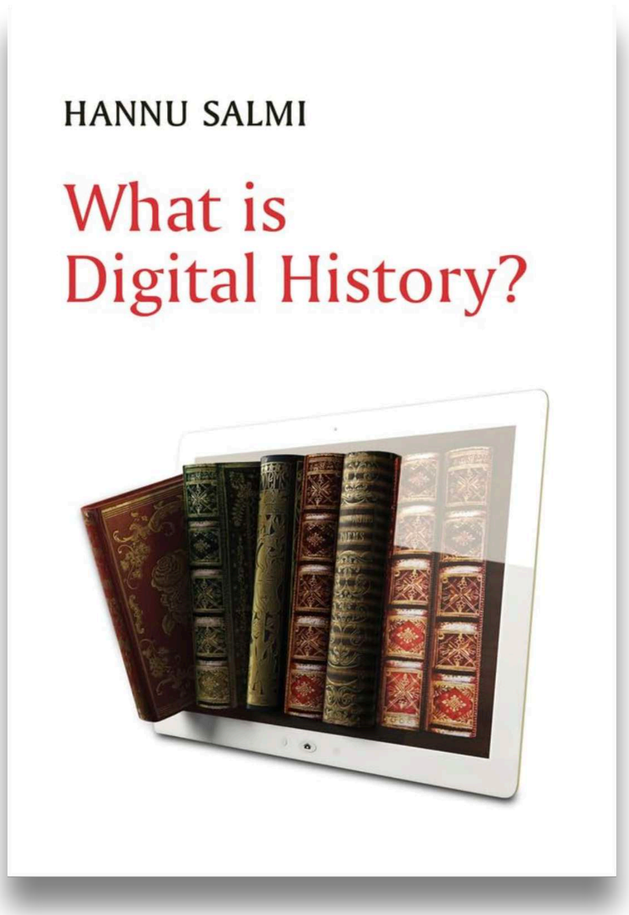
I. Storskalig analys av textuella dataset – kvantitativ forskning.

II. Fokus på mer småskalig analys – inte sällan av multimodala objekt – i form av kvalitativ forskning.

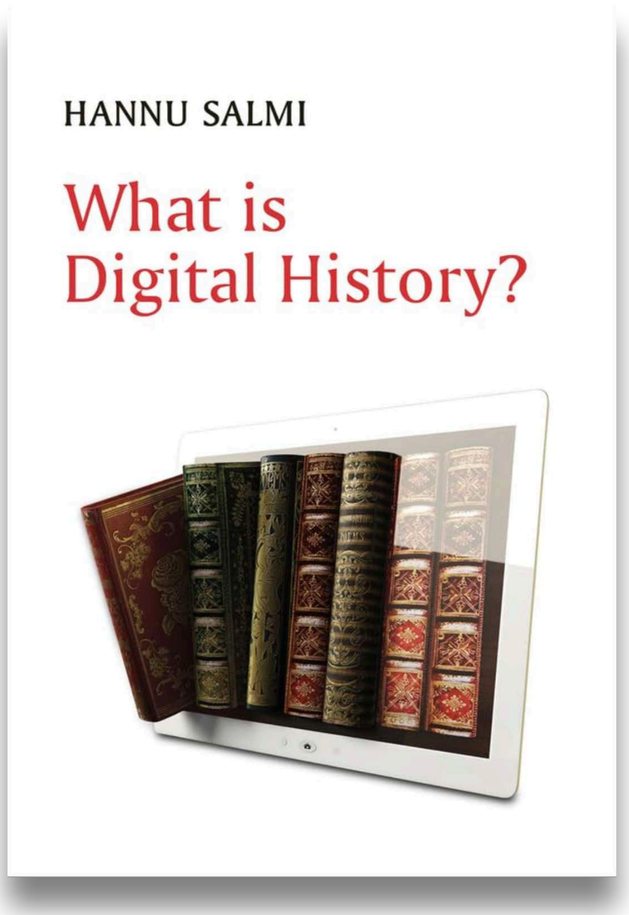
III. Återkommande fokus på metod, det vill säga hur forskning bedrivs – ofta på bekostnad av resultat ...

IV. Presentation av metod, material & resultat i nya typer av historievetenskapliga gränssnitt.

Dessa fyra sätt att beskriva vad digital historia är återkommer både hos Salmi – och under hela denna kurs.

Dessa fyra sätt att beskriva vad digital historia är återkommer både hos Salmi – och under hela denna kurs.

Kvantitet (storskalig analys) & kvalitativa studier

Metod & presentation

Digital historia & digitalt kulturarv

Forskningsfältet kring digital historia har också en av sina upprinnelser i det faktum **att kulturarv digitiserats**.

Utvecklingen av detta forskningsfält kan därför betraktas som en sorts **naturlig förlängning** av och fortsättning på tidigare digitaliseringsinsatser inom kulturarvssektorn.

Digitalisering & digitisering

Digitalisering & digitisering

Termen **digitalisering** (av kulturarv) har på senare tid inom ABM-sektorn (i dess interna språkbruk) alltmer ersatts av begreppet **digitisering**, efter engelskans ***digitization***.

Digital historia & digitalt kulturarv

I en första fas digitaliserades material i **bevarandesyfte** liksom för att **öppet tillgängliggöras** – och i en andra fas kan digital-historisk forskning nu bedrivas på **ökade datavolymer** med möjlighet att ställa (och ibland besvara) nya frågeställningar.

KB Digitalt

Titel, ämne, upphov, kategori eller ID-nummer

Söktips

Bra att veta om samlingarna

Om tjänsten

VÅRA STÖRSTA KATEGORIER

Allt | Dagstidningar | Visitkortsfotografier | Porträtt | Fotografier (påsiktsbilder) | Ej skönlitteratur | Periodika | Offentligt tryck | Skönlitteratur | Bilder | Handskrifter

Visa alla, A-Ö

SÖK, UPPTÄCK, LÄR

Kungliga bibliotekets digitala samlingar

I KB Digitalt finns tusentals digitiserade bilder, kartor, tidningar, affischer och mycket mer från vårt gemensamma kulturarv. Sök fram material direkt eller bläddra bland våra kategorier. Det mesta är fritt att använda hur du vill.

Läs mer i Om tjänsten.

ETT URVAL

Titta in i samlingarna

Affischer | Vykort | Reklamtryck | Handskrifter | Kartor | Porträtt | Historiska planscher | Arkitekturritningar | Fotografier

Fritt

[Cirkus - samling av affischer] - 299

Fritt

[Biograf och film - samling av affisc...

Fritt

[Cirkus - samling av affischer] - 666

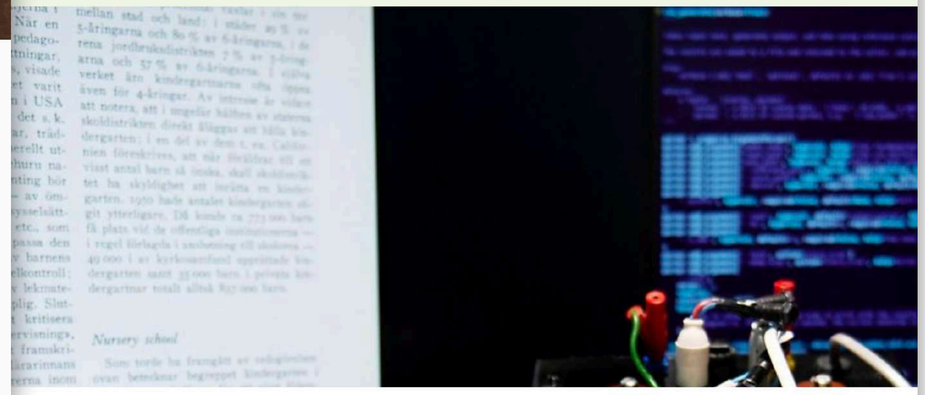
Fritt

[Cirkus - samling av affischer] - 186

Biblioteket | För bibliotekssektorn | Pliktleverans och ISBN

Sök och beställ | Upptäck samlingarna | Besök oss | Forskning på KB | Om oss

Startsida • Forskning på KB • KB-labb – AI och digital forskning

Forskning på KB

- Samverka med KB
- KB-labb – AI och digital forskning
  - Samarbeta med KB-labb
  - Bokskåp i Forskarläsesalen
  - Fjärraccess till audiovisuellt material
  - Släktforskning

KB-labb – AI och digital forskning

KB-labb är en nationell infrastruktur för digital forskning och utveckling inom artificiell intelligens (AI). Vid labbet kan forskare bedriva storskalig kvantitativ forskning på KB:s samlingar av text, ljud, bild och video.

KB-labb förenar datavetenskap med samlingsexpertis. Här kan forskare inom samtliga vetenskapsområden, från humaniora till naturvetenskap, använda data på nya sätt och utnyttja värdet av bibliotekets samlingar.

Storskalig analys av textuella dataset

KB-labb – AI och digital forskning

KB-labb är en nationell infrastruktur för digital forskning och utveckling inom artificiell intelligens (AI). Vid labbet kan forskare bedriva storskalig kvantitativ forskning på KB:s samlingar av text, ljud, bild och video.

KB-labb förenar datavetenskap med samlingsexpertis. Här kan forskare inom samtliga vetenskapsområden, från humaniora till naturvetenskap, använda data på nya sätt och utnyttja värdet av bibliotekets samlingar.

Vad gör KB-labb?

- Tillhandahåller strukturerade dataset för att möjliggöra kvantitativ forskning baserad på KB:s samlingar.
- Använder samlingarna för att utveckla högkvalitativa och fritt tillgängliga AI-modeller för svenska språket.
- Samverkar med olika aktörer om möjligheter till metodutveckling genom tillämpning av AI-modeller.

<!-- ONB . Labs -->

The ONB Labs are the Austrian National Library's platform for digital collections as data. We offer open digital collections and metadata to promote and inspire research, active experimentation as well as artistic and creative usage.

Among our datasets we provide access to images, texts and metadata that are fully open for you to do whatever you like. We also offer a selection of tools that may support your engagement. The ONB Labs are a dynamically expanding service, which will continuously be revised and extended in correspondence to our users' requirements.

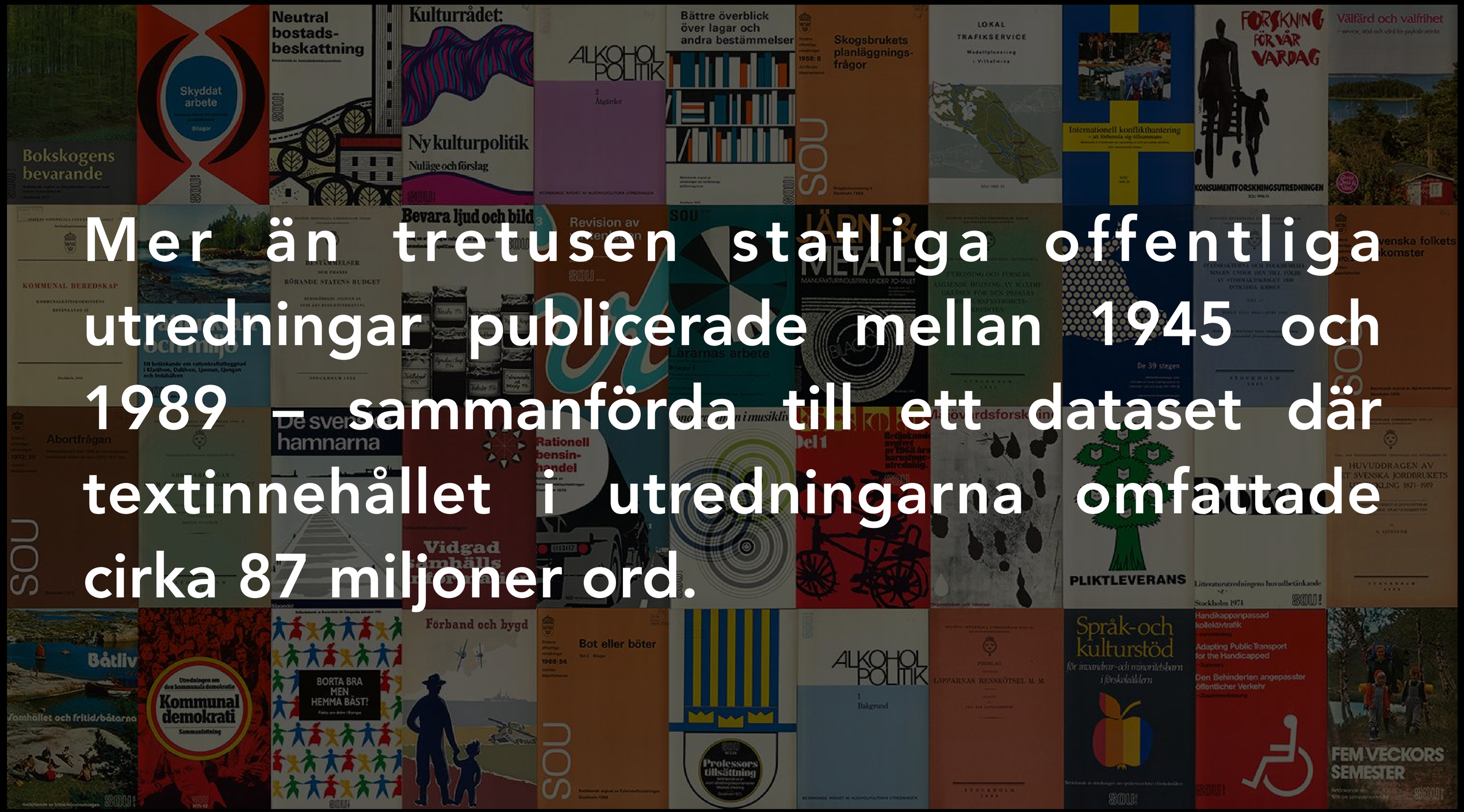
Whether you might need support in accessing the data, whether you have an idea for a useful tool or want to contribute your project to our forum, please contact us. We invite you to share your project or codebase with the Labs community.

In the following topic gallery you can explore projects related to our data sets or tools that may inspire you:

Bokskogens bevarande
Skyddat arbete
Neutral bostads-beskattning
Kulturrådet:
Ny kulturpolitik
Nuläge och förslag
ALKOHOLPOLITIK
2
Åtgärder
Bättre överblick över lagar och andra bestämmelser
Skogsbrukets planläggnings-frågor
LOKAL TRAFIKSERVICE
Modellplanering i Vilhelmina
Internationell konflikthantering
FORSKNING FÖR VÅR VARDAG
KONSUMENTFORSKNINGSUTREDNINGEN
Välfärd och valfrihet
KOMMUNAL BEREDSKAP
Vattenkraft och miljö
BESTÄMMELSER OCH PRAXIS RÖRANDE STATENS BUDGET
Bevara ljud och bild
Revision av vattenlagen
Lärarnas arbete
BILAGOR
JÄRN-& METALL-
De 39 stegen
Svenska folkets inkomster
Abortfrågan
ARBETARFRÅGAN INOM DET SVENSKA JORDBRUKET
De svenska hamnarna
Vidgad samhälls information
Rationell bensin-handel
Fonogrammen i musikliv
Förskolan
Del 1
Miljövårdsforskning
PLIKTLEVERANS
Boken
Litteraturutredningens huvudbetänkande
Stockholm 1974
HUVUDDRAGEN AV DET SVENSKA JORDBRUKETS UTVECKLING 1871–1959
Båtliv
Kommunal demokrati
Sammanfattning
BORTA BRA MEN HEMMA BÄST?
Förband och bygd
Bot eller böter
Professors tillsättning
ALKOHOLPOLITIK
1
Bakgrund
LAPPARNAS RENSKÖTSEL M. M.
Språk-och kulturstöd
för invandrar- och minoritetsbarn i förskoleåldern
Handikappanpassad kollektivtrafik
Adapting Public Transport for the Handicapped
Den Behinderten angepasster öffentlicher Verkehr
FEM VECKORS SEMESTER

Mer än tretusen statliga offentliga utredningar publicerade mellan 1945 och 1989 – sammanförda till ett dataset där textinnehållet i utredningarna omfattade cirka 87 miljoner ord.

datalabb

datalabb

National Library of Sweden

Digitaliserade SOU:er - 1922-1999

Här kan du bläddra bland alla SOU:er som publicerades mellan 1922 till och med 1999, totalt 6129 st. De är också sökbara i Regina och Libris.

SOU:er publicerade efter 1999 hittar du på Regeringens sida, Statens offentliga utredningar.

Fritextsökning via Linköpings universitet, fritextsökning i Statens Offentliga Utredningar (SOU) 1922 - 2021

1922-29 | 1930-39 | 1940-49 | 1950-59 | 1960-69 | 1970-79 | 1980-89 | 1990-99

▸ 1922

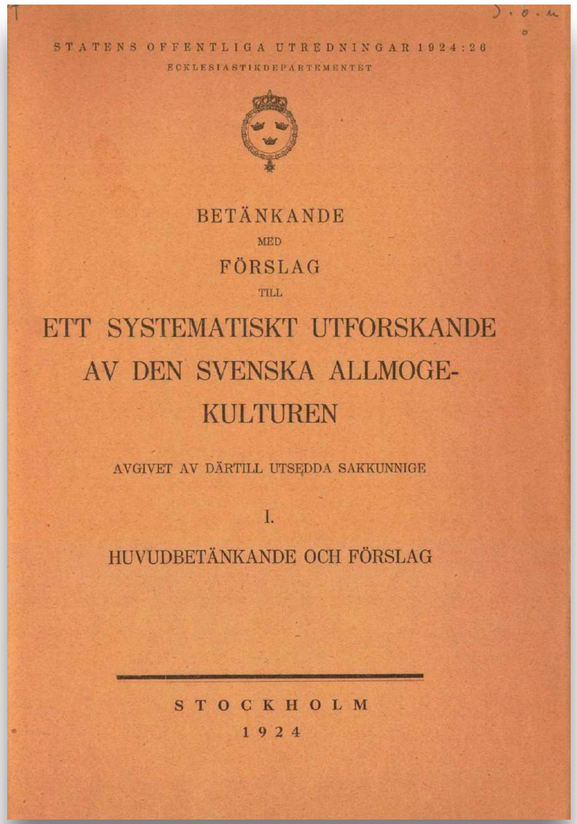
▸ 1923

▾ 1924

1924:1 Angående ordnandet av statens kommersiella informationsverksamhet promemoria
1924:2 Det svenska lantbrukets produktionskostnader. 2,
1924:3 Utredning beträffande planmässig elektrifiering av landsbygden inom Kopparbergs län.
1924:4 Sverges familjenamn 1920 Suppl. nr 2 /förteckning.
1924:5 Betänkande med utredning och förslag angående det fria och frivilliga folkbildningsarbetet överarbetning av ett den 25 maj 1923 av Folkbildningssakkunniga avlämnat utlåtande
1924:6 Utredning rörande ny vattenväg mellan Östersjön och Vänern, Göta kanal jämte bihang, innefattande preliminär utredning rörande vattenväg mellan Hjälmaren och Vänern, Svea kanal
1924:7 Betänkande och förslag angående läroverks- och landsbibliotek
1924:8 Utredning beträffande planmässig elektrifiering av landsbygden inom Västmanlands län.
1924:9 Utredning beträffande planmässig elektrifiering av landsbygden inom Värmlands län.
1924:10 Utredning beträffande planmässig elektrifiering av landbygden inom Blekinge län.
1924:11 Utredning beträffande planmässig elektrifiering av landsbygden inom Jämtlands län.
1924:12 Utredning beträffande planmässig elektrifiering av landsbygden inom Gotlands län.
1924:13 Förslag till lönereglering för befattningshavare vid rikets allmänna läroverk samt vid folk- och småskolor m. fl. läroanstalter.
1924:14 Takttagelser rörande socialiseringen i Österrike 1918-1922
1924:15 Det svenska tobaksmonopolet en undersökning av dess verksamhet 1915-1922
1924:16 Betänkande med förslag till gruvlag
1924:17 Utredning beträffande planmässig elektrifiering av landsbygden inom Västernorrlands län.
1924:18 Utredning beträffande planmässig elektrifiering av landsbygden inom Hallands län.
1924:19 Anvisningar rörande vägväsendet och automobiltrafiken
1924:20 Skeppstjänstkommitterades betänkande. 3, Förslag till lag om särskild pensionsförsäkring av sjöfolk : jämte motiv och särskilda meningar samt bilagor
1924:21 Fastighetsregisterkommissionens meddelanden. 13,
1924:22 Statens järnvägar kortfattad översikt av deras tillkomst, ekonomi och organisation
1924:23 Handledning vid utarbetandet av brandordningar för landskommuner
1924:24 Kungl. Skolöverstyrelsens utlåtande över Skolkommissionens betänkanden 1-5.
1924:25 Normalbestämmelser för leverans och provning av cement (cementbestämmelser) samt för byggnadsverk av betong och armerad betong (betongbestämmelser)
1924:26 Betänkande med förslag till ett systematiskt utforskande av den svenska allmogekulturen. 1,
1924:27 Betänkande med förslag till ett systematiskt utforskande av den svenska allmogekulturen. 2,
1924:28 Utredning beträffande planmässig elektrifiering av landsbygden inom Norrbottens län.
1924:29 Utredning beträffande planmässig elektrifiering av landsbygden inom Västerbottens län.
1924:30 Statens järnvägar som allmänt affärsverk utlåtande och förslag
1924:31 Utredning rörande Kungl. teaterns ekonomi och konstnärliga verksamhet.
1924:32 Malmkommissionens slutbetänkande utredning angående nyttiggörandet av statens norrländska malmfyndigheter

datalabb

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1924:26

ECKLESIASTIKDEPARTEMENTET

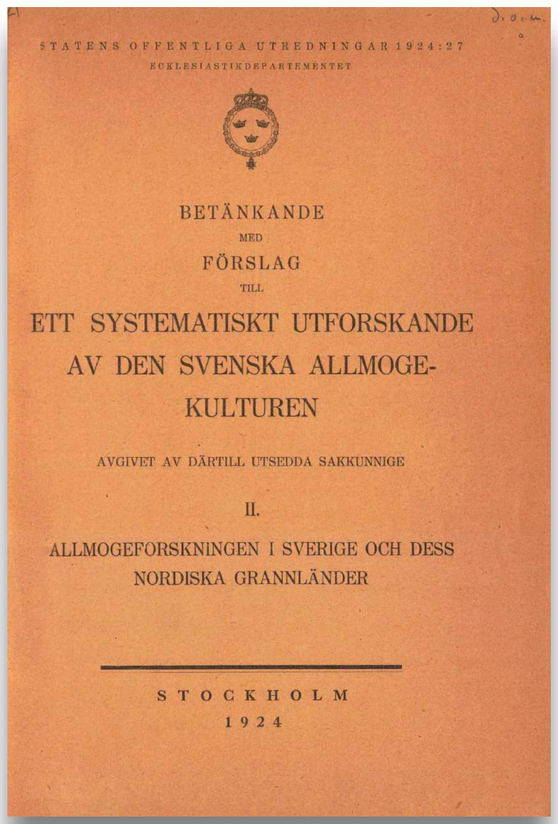
BETÄNKANDE
MED
FÖRSLAG
TILL
ETT SYSTEMATISKT UTFORSKANDE
AV DEN SVENSKA ALLMOGE-
KULTUREN

AVGIVET AV DÄRTILL UTSEDDA SAKKUNNIGE

I.

HUVUDBETÄNKANDE OCH FÖRSLAG

STOCKHOLM
1924

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1924:27

ECKLESIASTIKDEPARTEMENTET

BETÄNKANDE
MED
FÖRSLAG
TILL
ETT SYSTEMATISKT UTFORSKANDE
AV DEN SVENSKA ALLMOGE-
KULTUREN

AVGIVET AV DÄRTILL UTSEDDA SAKKUNNIGE

II.

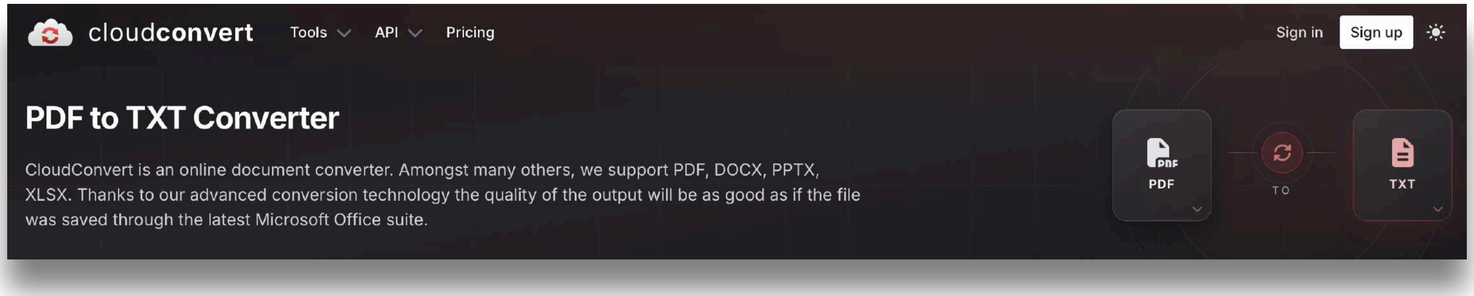
ALLMOGEFORSKNINGEN I SVERIGE OCH DESS
NORDISKA GRANNLÄNDER

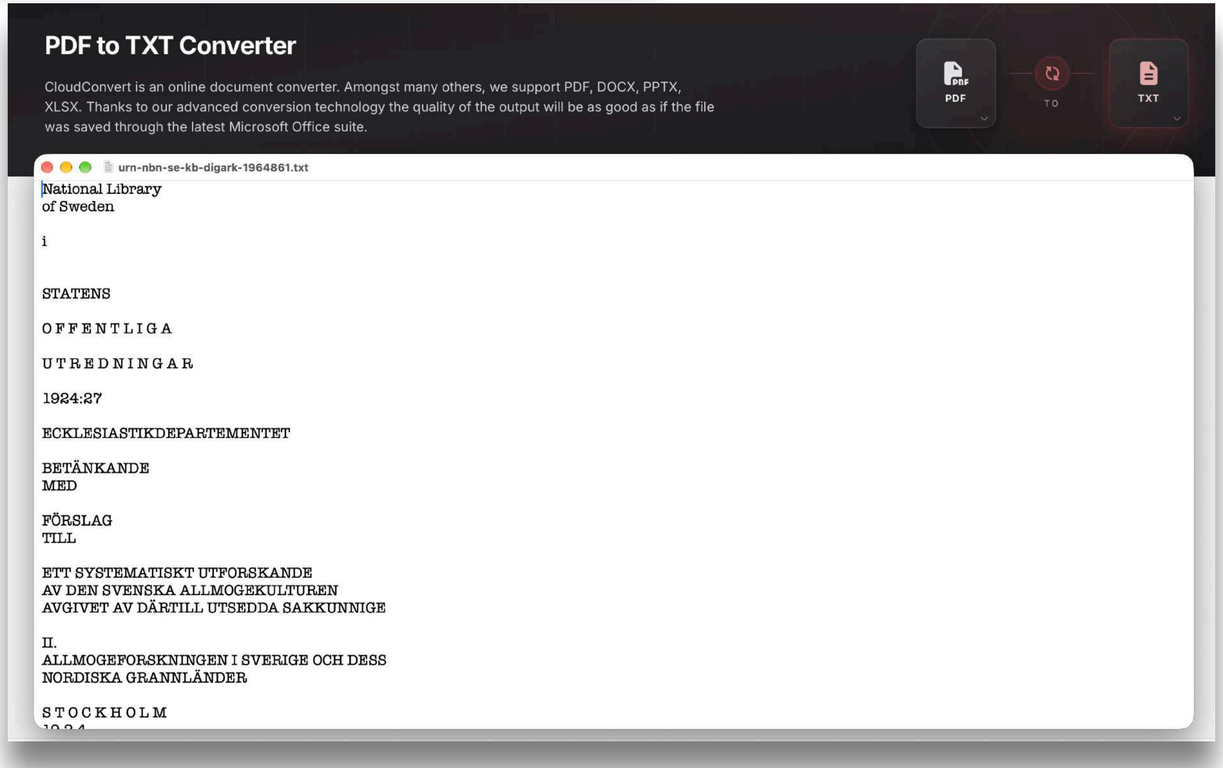
STOCKHOLM
1924

PDF till txt-format

datalabb

cloudconvert
Tools
API
Pricing
Sign in
Sign up
PDF to TXT Converter
CloudConvert is an online document converter. Amongst many others, we support PDF, DOCX, PPTX, XLSX. Thanks to our advanced conversion technology the quality of the output will be as good as if the file was saved through the latest Microsoft Office suite.
PDF
TO
TXT

PDF to TXT Converter
CloudConvert is an online document converter. Amongst many others, we support PDF, DOCX, PPTX, XLSX. Thanks to our advanced conversion technology the quality of the output will be as good as if the file was saved through the latest Microsoft Office suite.
PDF
TO
TXT
urn-nbn-se-kb-digark-1964861.txt
National Library
of Sweden
i
STATENS
OFFENTLIGA
UTREDNINGAR
1924:27
ECKLESIASTIKDEPARTEMENTET
BETÄNKANDE
MED
FÖRSLAG
TILL
ETT SYSTEMATISKT UTFORSKANDE
AV DEN SVENSKA ALLMOGEKULTUREN
AVGIVET AV DÄRTILL UTSEDDA SAKKUNNIGE
II.
ALLMOGEFORSKNINGEN I SVERIGE OCH DESS
NORDISKA GRANNLÄNDER
STOCKHOLM

datalabb

= tdC7s;
National Library
of Sweden

H

STATENS

OFFENTLIGA

UTREDNINGAR

1924:26

ECKLESIASTIKDEPARTEMENTET

BETÄNKANDE
MED

FÖRSLAG
TILL

ETT SYSTEMATISKT UTFORSKANDE
AV DEN SVENSKA ALLMOGEKULTUREN
AVGIVET AV DÄRTILL UTSEDDA SAKKUNNIGE

I.
HUVUDBETÄNKANDE OCH FÖRSLAG

National Library
of Sweden

i

STATENS

OFFENTLIGA

UTREDNINGAR

1924:27

ECKLESIASTIKDEPARTEMENTET

BETÄNKANDE
MED

FÖRSLAG
TILL

ETT SYSTEMATISKT UTFORSKANDE
AV DEN SVENSKA ALLMOGEKULTUREN
AVGIVET AV DÄRTILL UTSEDDA SAKKUNNIGE

II.
ALLMOGEFORSKNINGEN I SVERIGE OCH DESS
NORDISKA GRANNLÄNDER

stökiga txt-filer –
datatvätt & stoppord

datalabb

= tdC7s;
National Library
of Sweden

H

STATENS

OFFENTLIGA

UTREDNINGAR

1924:26

ECKLESIASTIKDEPARTEMENTET

BETÄNKANDE
MED

FÖRSLAG
TILL

ETT SYSTEMATISKT UTFORSKANDE
AV DEN SVENSKA ALLMOGEKULTUREN
AVGIVET AV DÄRTILL UTSEDDA SAKKUNNIGE

I.
HUVUDBETÄNKANDE OCH FÖRSLAG

National Library
of Sweden

i

STATENS

OFFENTLIGA

UTREDNINGAR

1924:27

ECKLESIASTIKDEPARTEMENTET

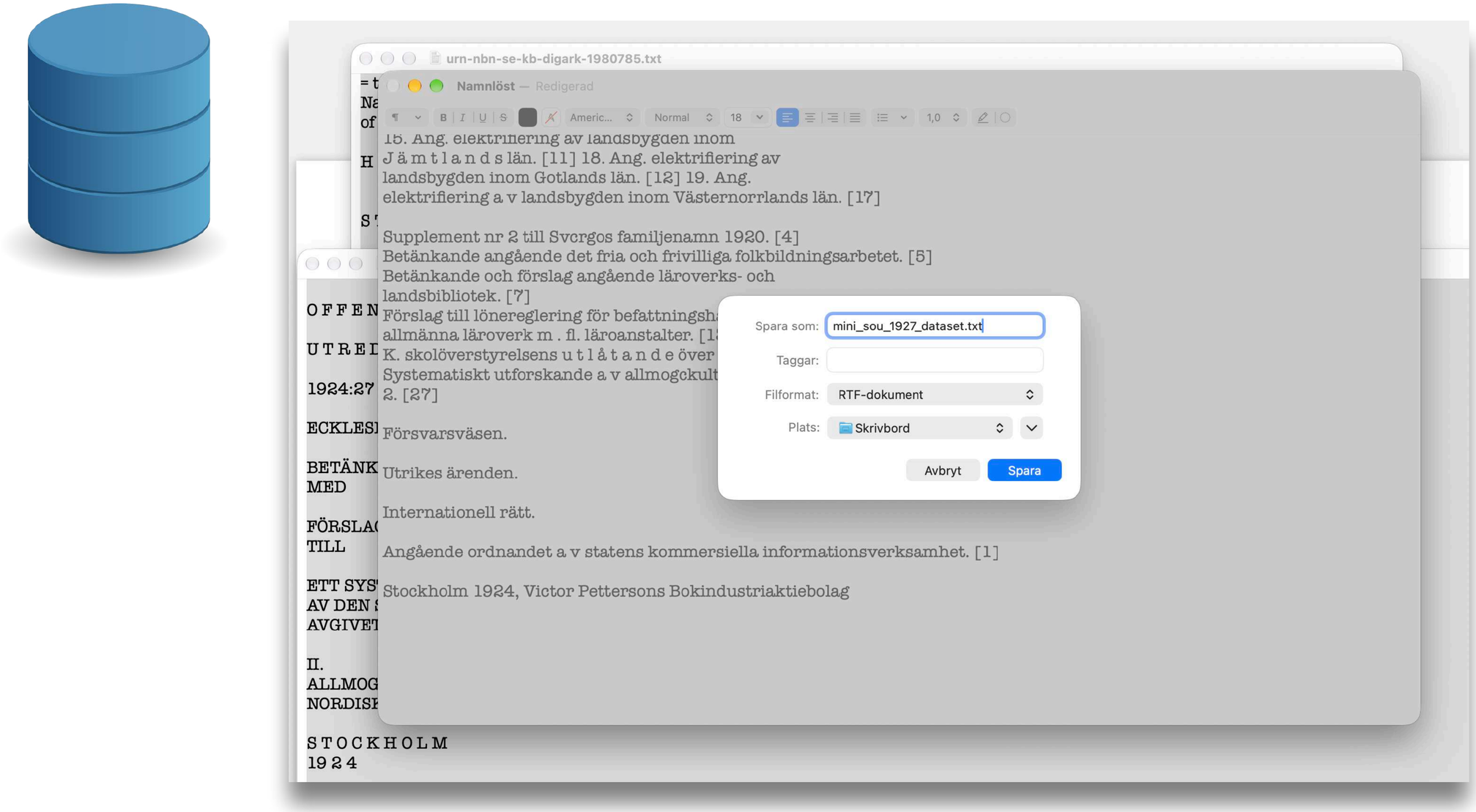
BETÄNKANDE
MED

FÖRSLAG
TILL

ETT SYSTEMATISKT UTFORSKANDE
AV DEN SVENSKA ALLMOGEKULTUREN
AVGIVET AV DÄRTILL UTSEDDA SAKKUNNIGE

II.
ALLMOGEFORSKNINGEN I SVERIGE OCH DESS
NORDISKA GRANNLÄNDER

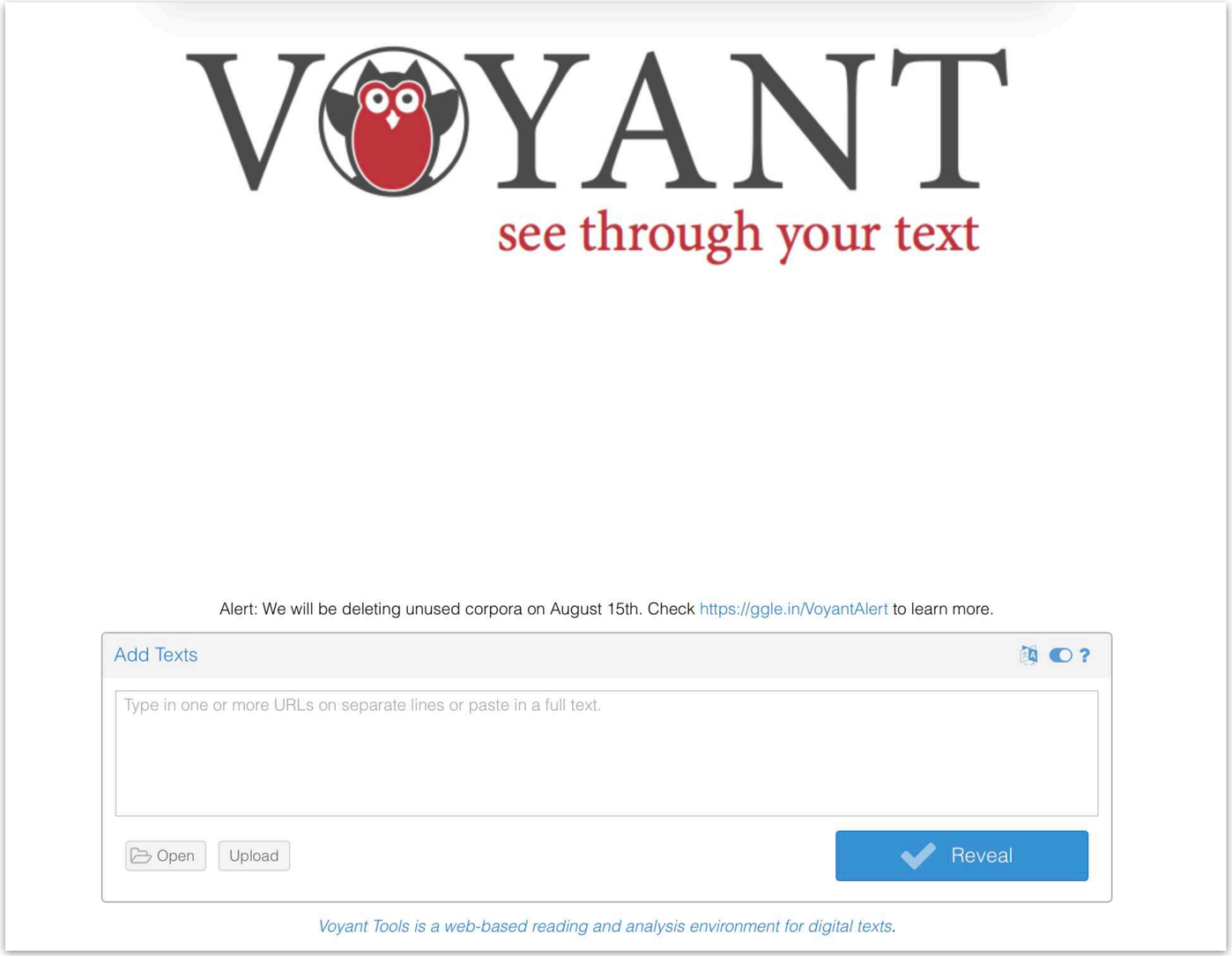
Öppna txt-program – på Mac Textredigerare – lägg ihop SOU-texterna till en fil.

... går i princip att göra en sådan txt-fil av hundratals dokument.

datalabb

https://voyant-tools.org/

Voyant Tools

Voyant Tools är ett webbaserat verktyg för textanalys och visualisering. Det används mest inom digital humaniora.

Hur det fungerar: Du klistrar in text, laddar upp filer – till exempel txt. Voyant analyserar sedan texten direkt i webbläsaren, utan installation och utan att du behöver kunna programmera.

Voyant Tools – verktyg

Cirrus: ett ordmoln över de vanligaste orden.

Trends: visar hur ofta ord förekommer genom texten eller korpusen.

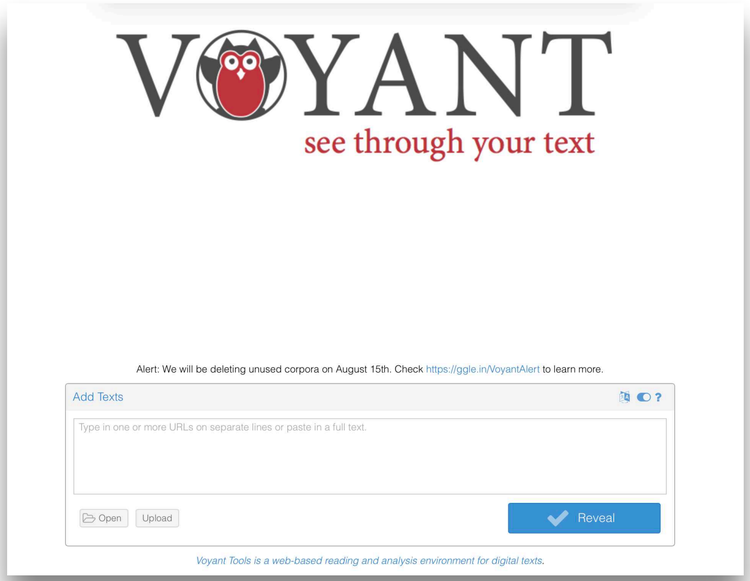
Contexts: konkordans (KWIC) som visar orden i sitt sammanhang.

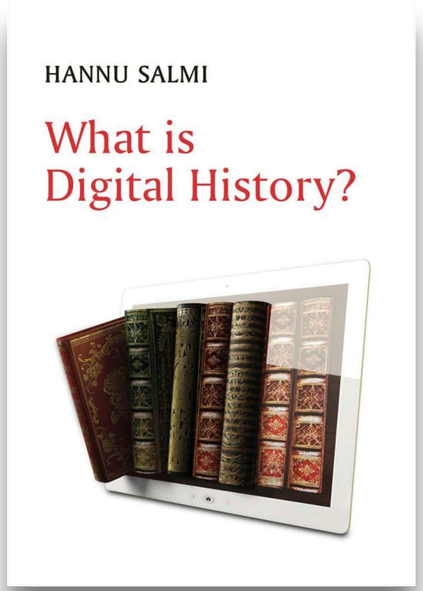
Terms och Summary: ordfrekvenser, textlängd och ordförrådets täthet.

Links: visar vilka ord som ofta förekommer nära varandra.

Reader: läsvy av själva texten, kopplad till analyserna.

Gjort om Hannu Salmis bok till Salmi_2021.txt – och sedan laddat upp den filen .txt-filen på Voyant

Voyant Tools

Cirrus | Terms | Links

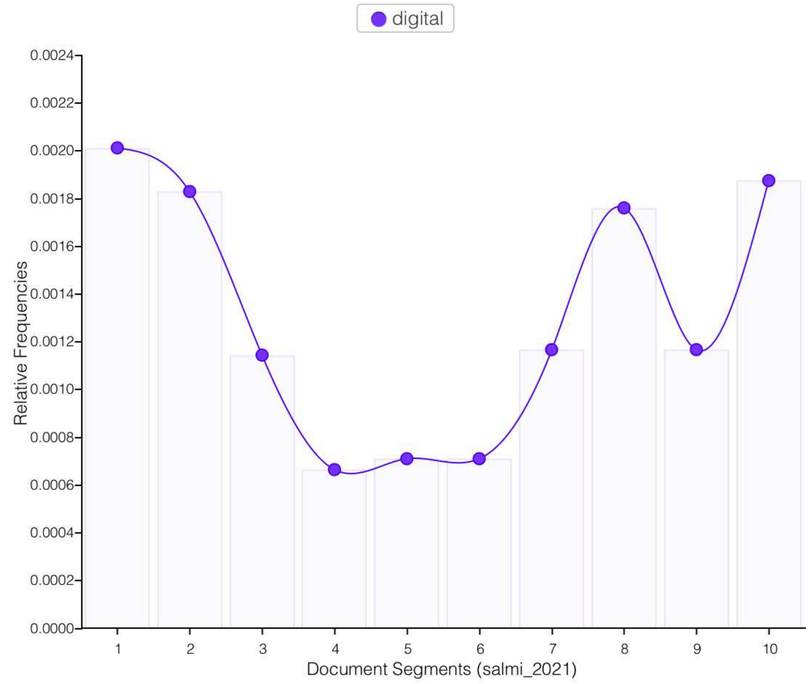
Terms:

Reader | TermsBerry

salmi_2021

What is Digital History?
Released to Fredrik Norén fredrik.noren@umu.se
9781509537013_Salmi_print.indd 1
26/08/2020 13:26
What is History? series
John H. Arnold, What is Medieval History? 2nd edition
Peter Burke, What is Cultural History? 3rd edition
Peter Burke, What is the History of Knowledge?
John C. Burnham, What is Medical History?
Pamela Kyle Crossley, What is Global History?
Pero Gaglo Dagbovie, What is African American History?
Shane Ewen, What is Urban History?
Christiane Harzig and Dirk Hoerder, with Donna Gabaccia, What is Migration History?
J. Donald Hughes, What is Environmental History? 2nd edition
Andrew Leach, What is Architectural History?
Stephen Morillo with Michael F. Pavkovic, What is Military History? 3rd edition
James Raven, What is the History of the Book?

Trends | Document Terms

Reset | Display

Summary | Documents | Phrases | Contexts | Bubblelines | Collocates

This corpus has 1 document with 43,781 total words and 6,084 unique word forms. Created now.

Vocabulary Density: 0.139

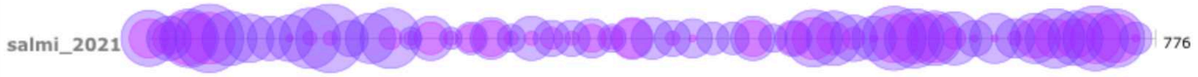
Readability Index: 14.650

Average Words Per Sentence: 22.3

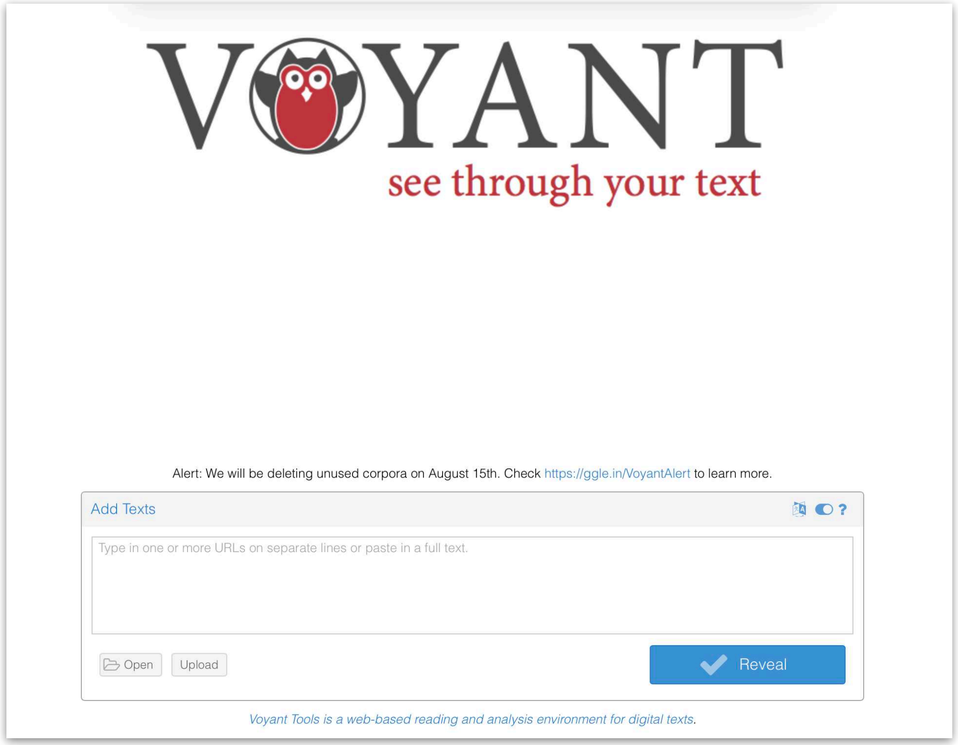
Most frequent words in the corpus:

- digital (570); history (382); data (209); reading (190); historical (167)

"digital history"~5 digital

Ladda upp ert mini_sou_dataset_1927.txt

Voyant Tools

Cirrus | Terms | Links

Terms:

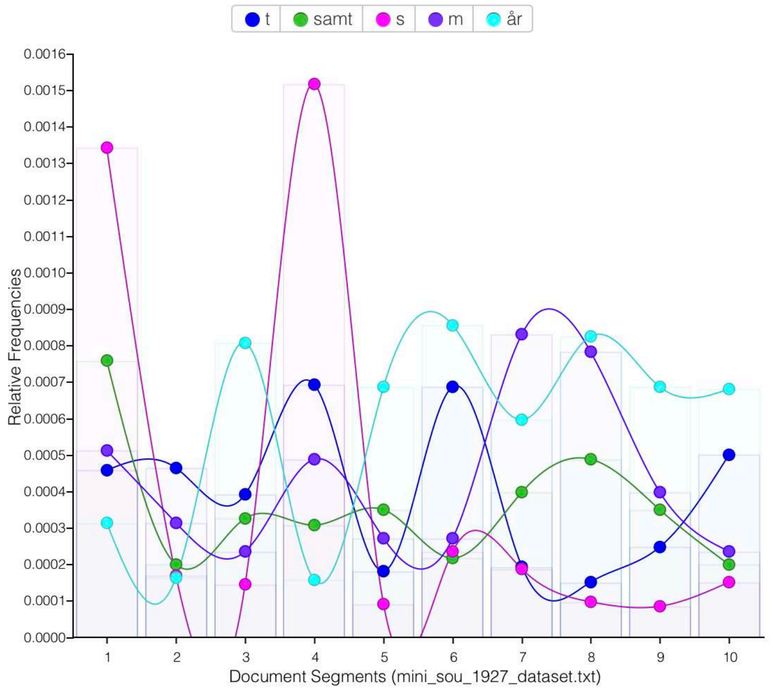
Reader | TermsBerry

=

mini_sou_1927_dataset.txt

tdC7s; National Library of Sweden H S T A T E N S O F F E N T L I G A U T R E D N I N G A R 1924:26 ECKLESIASTIKDEPARTEMENTET BETÄNKANDE MED FÖRSLAG TILL ETT SYSTEMATISKT UTFORSKANDE AV DEN SVENSKA ALLMOGEKULTUREN AVGIVET AV DÄRTILL UTSEDDA SAKKUNNIGE I. HUVUDBETÄNKANDE OCH FÖRSLAG S T O C K H O L M 19 2 4 Statens offentliga utredningar Kronologisk förteckning 1924 1. Angående o r d n a n d e t a r statens kommersiella 13. Förslag till lönereglering för befattningshav tre informationsverksamhet. Promemoria, avgi- | vid rikets a l l m ä n n a läroverk samt vid folkven av chefen för utrikesdepartementets speoch småskolor m. fl. läroanstalter. Tullberg. ciella handelsavdelning. Marcus. 28 s. U. 413 s. E. 2. l e t svenska lantbrukets produktionskostnader, j 14. lakttagelser rörande socialiseringen i Österrike 1918—1922. A v Nils Karleby. Tiden, vij, 111 2 Bokföringsåren 1920-1921' och 1921—1922. j s. F l . Av L. Nanneson. Meddelande från Kungl. ! Lantbruksstyrelsen nr 247 (nr G1923). Svanbäck. I 15. Det svenska tobaksmonopolet. En undersök(6), 107 s. J o . ning av dess verksamhet 1915—1922. Av M. 3. Kungl. Elektrifieringskommitténs meddelan- ' Marcus. Tiden, v i j , 106 s. Fi. den. 12. Utredning beträffande planmässig 16. Betänkande med förslag till gruvlag. Norstedt. elektrifiering a v landsbygden inom Koppar400 s. J u . bergs län. Beckman. 47 s. 2 kart. J o . | 17. Kungl. Klektrifieringskommitténs meddelanden. 19. Utredning beträffande planmässig 1. Supplement n r 2 till Sverges familjenamn 1920. elektrifiering av landsbygden inom Västern» rrStat. Repr.-anst. 10 s. J u . lands län. Beckman. 77 s. 2 kart. J o . 5. 1 etiinkande m e d

Trends | Document Terms

Reset | Display

Summary | Documents | Phrases

This corpus has 1 document with 166,176 total words and 19,860 unique word forms. Created now.

Vocabulary Density: 0.120

Readability Index: 16.386

Average Words Per Sentence: 21.7

Most frequent words in the corpus:

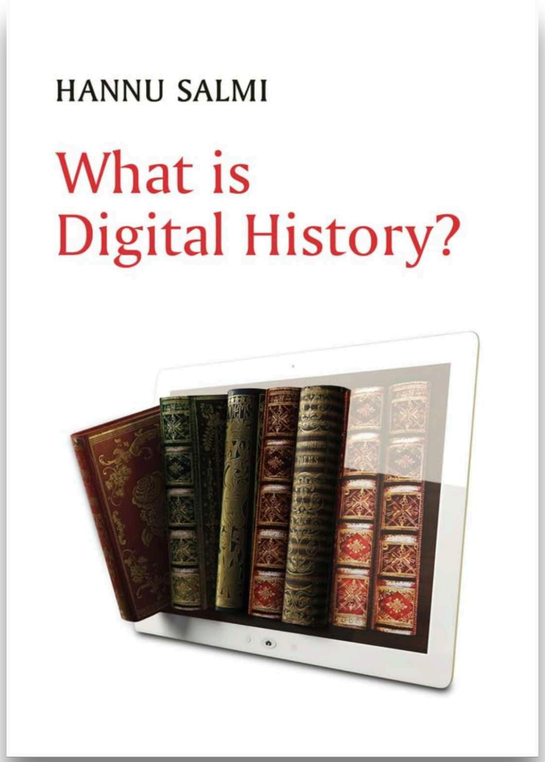
- år (958); m (720); s (667); t (658); samt (596)

Contexts | Bubblelines | Collocates

Document	Left	Term	Right
mini_so…	uppgöra och före utgången av	år	1922 till Eders Kungl. Maj:t
mini_so…	Sid. 178 rad 22 uppifrån	år	1908 upplöste sig föreningen Sid
mini_so…	Så var fallet, då Vitterhetsakademien	år	1870 genom ersättandet nesföre-" a
mini_so…	ett övervägande etnologiskt program. Två	år	efteråt började landsmålsföreningarna i Upsala
mini_so…	150, leda sin tillkomst från	år	1856, då den äldsta av
mini_so…	samt under 1900-talets första	år	bliva dessa i stort sett
mini_so…	stort sett de enarådande. Först	år	1909 återupptages på nytt, med
mini_so…	av denna större livaktighet omkring	år	1910 är dels vetcnskapdet första
mini_so…	Dct kulturforskning, o / dels inrättandet	år	1909 av en docentur i
mini_so…	statsforskning vid Upsala universitet samt	år	1910 av en docentur i
mini_so…	1911, vilket blev det sista.	år	1920 återupptogs tanken, men nu

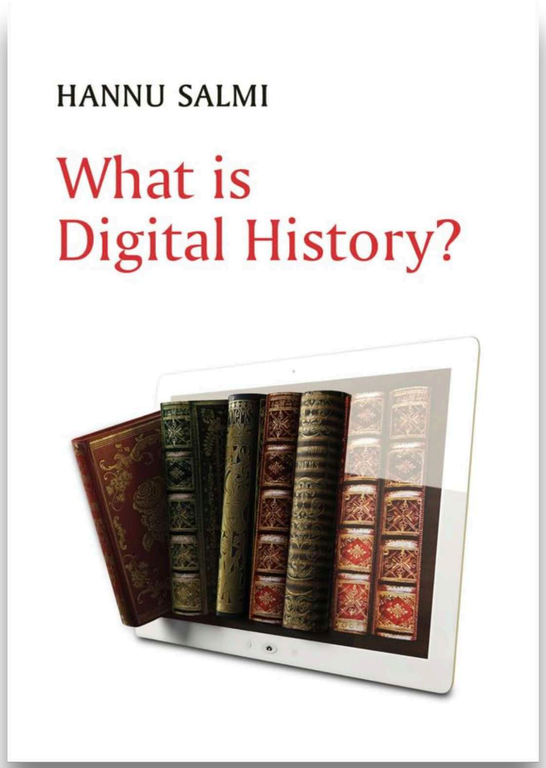

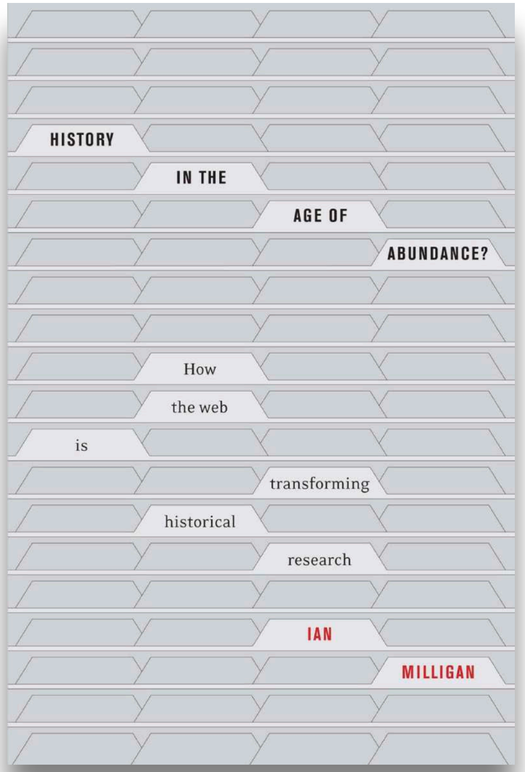
Skalbarhet & quantitative turn

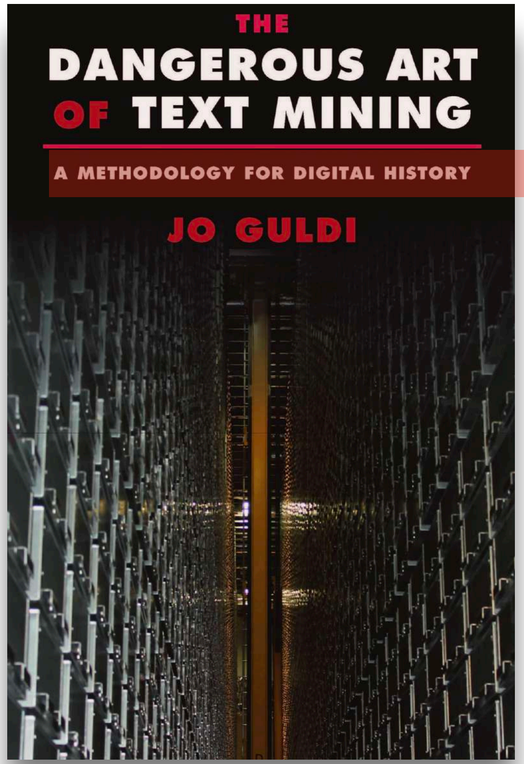

Distant reading

The theme of this volume – digital history – is based on the current cultural condition in which we have big data, both digitized and born-digital, in machine-readable forms, which allows for the development of new methodologies for historical research and, unquestionably, new kinds of research settings and historical inquiries. If the nature, quality and extent of the source material available for research have changed, it is natural that the research toolbox must change in tandem. In this situation, the notion of close reading, cultivated extensively by historians and other researchers in the humanities for decades, has been challenged by the idea of *distant reading* in the 2000s. The term 'distant reading' became popular as a polemic commentary on close reading. It was coined by the literary scholar Franco Moretti in his

... fokus på metod – hur forskning bedrivs och praktiseras.

Skalbarhet & quantitative turn

Samtidigt: historiker har länge **arbetat metodologiskt kvantitativt med omfattande empiri** – det är knappast något som digitaliseringen av kulturarv och källmaterial resulterat i.

Redan 1969 beklagade sig exempelvis **Jörgen Weibull** över att moderna reproduktionstekniker gjort att mängden historiskt material ökat så till den grad ”**att detta ofta blir det allt överskuggande problemet**”.

JÖRGEN WEIBULL

Metodiska problem i modern historia[1]

I

»Næppe nogen vil modsige, at der er en iøjnefaldende forskel mellem middelalderhistorikerens og nytidshistorikerens kritiske forudbehandling af det materiale, hvorpaa han bygger sin fremstilling op. Ethvert middelalderligt haandskrift, der indeholder en historisk beretning, beskrives med en millimeters nøjagtighed, og beretningen selv trevles op med al kildekritikens skarphed, med den samme pinlige nøjagtighed undersøges ethvert dokument, ethvert brev, inden det trykkes og benyttes», skrev professor Erik Arup i inledningen till »Kritiske Studier i nyere dansk Historie.»[2] »Ganske anderledes er forholdet for den nyere tids vedkommende», fortsatte han, »jo nærmere man kommer nutidshistorien, des mere sparsomt forekommer kritiske undersøgelser af selve materialet, kun sjeldent fremtræder de som selvstændige afhandlinger eller monografier, og kun yderst sjeldent foretages de med samme nøjagtighed og grundighed som i middelalderhistorien.» ... »Hovedgrunden hertil», framhöll Erik Arup, »ligger nu lige for og

---

[1] Föreläsning hållen den 6 september 1967 i samband med att undertecknad tillträdde ämbetet som professor i modern historia vid Aarhus universitet. Föreläsningen här tryckt utan ändringar eller tillägg med undantag endast för några hänvisningar till de av författarens egna arbeten, som ligger till grund för framställningen.

[2] DHT 9. R. bd. I s. 129.

1 – 338-7683. Scandia 1969: 1

Historievetenskapens mediehantering

JOHAN JARLBRINK

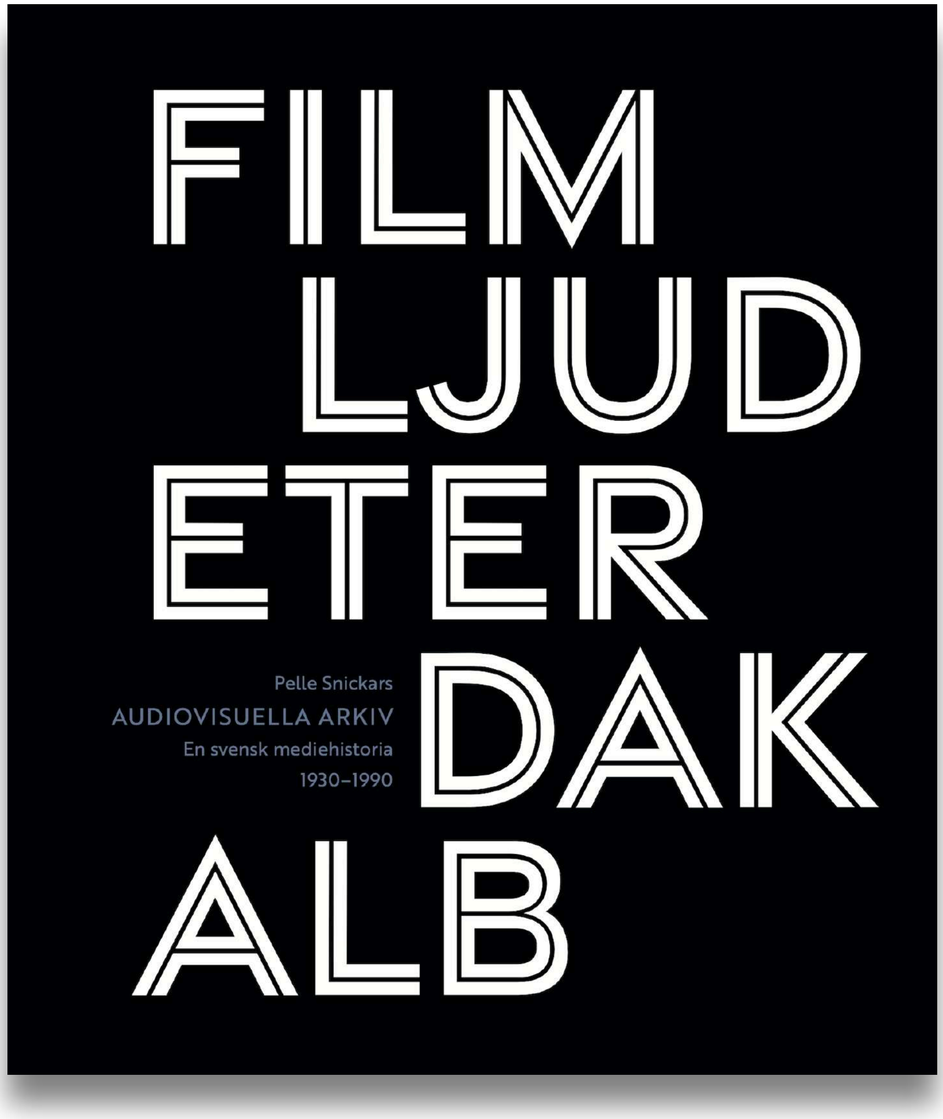
Enligt utredningen *Forskning om massmedier* 1977 utgjorde historikerna 16 procent av de aktiva massmedieforskarna mellan 1965 och 1975.[1] För dessa forskare, som i första hand intresserade sig för tidningspressen, var massmedieproblemen i hög grad en fråga om metod och material – inte minst *mängden* material. När Jörgen Weibull behandlade ”Metodologiska problem i modern historia” 1969 påpekade han att med moderna reproduktionstekniker hade mängden material ökat till den grad ”att detta ofta blir det allt överskuggande problemet”.[2] Under 1950-, 60- och 70-talen var sådana utsagor mycket vanliga i texter som behandlade presshistoriska metodfrågor. Inte bara traditionella historiker var drabbade, även presshistoriskt orienterade statsvetare kände av problemen. Tidningarna vår så många, artiklarna så svåra att hitta.

I detta kapitel undersöks hur detta bokstavliga massmedieproblem hanterades – och vad det fick för konsekvenser. Den arkivsituation som sätter gränserna för det historiska vetandet kommer att utgöra ett viktigt spår i den utveckling som ska beskrivas. Härutöver kommer jag att behandla teori- och metoddiskussioner samt centrala aktörer som på olika sätt bidrog till att definiera och etablera pressforskningen inom historieämnet. Historiska studier om tidningarna som institutioner, deras ekonomiska och politiska villkor, berörs i mindre grad. Det som undersöks är istället hur historiker hanterade tidningarna som källmaterial. Mängden material krävde nya metoder, vilket innebar att den historiska forskningen närmade sig den moderna samhällsvetenskapen. Samtidigt tog forskarna hjälp av modern teknik för att göra tidningsinnehållet sök- och bearbetningsbart. *Mediehantering* syftar alltså inte bara på hur själva tidningarna uppfattades som källor i mer abstrakt bemärkelse. *Medier*

MEDIE
HISTORISKT
ARKIV

Skalbarhet & quantitative turn

Om jag ska tillåta mig att vara personlig – för egen del är digital historia **ett slags komplement** till mer traditionell arkivdriven forskning. Genom **digitala metoder kan nya perspektiv öppnas** – och alternativa sätt att se på det förflutna.

FILM
LJUD
ETER
DAK
ALB
Pelle Snickars
AUDIOVISUELLA ARKIV
En svensk mediehistoria
1930–1990

Blogg
Om forskningsprojektet
Dataset
Medverkande
Publikationer & resultat
In English

TEXTANALYS OCH MODELLERING AV SVENSK POLITIK, MEDIA OCH KULTUR, 1945-1989

De svenska välfärdsåren utgör en period av förändring, med utbyggda institutioner, nya levnadsmönster och förändrade relationer till omvärlden. Inte minst 1960-talet har framhävts som decenniet då politik och kultur radikaliserades, gamla auktoriteter utmanades och nya delar av världen placerades på kartan.

Men trots att perioden är väl utforskad finns det anledning att återvända till den med metoder som låter oss studera diskursiva förändringar på makronivå. Med tillgång till storskaliga digitaliserade textsamlingar från politikens, nyhetsmediernas och kulturens sfärer kan gamla frågor ställas på nytt, samtidigt som relationen mellan de olika samhällssfärerna kan utforskas i detalj.

LÄS MER →

UMEÅ UNIVERSITET · LUNDS UNIVERSITET · KUNGL. BIBLIOTEKET National Library of Sweden · Vetenskapsrådet · RIKSBANKENS JUBILEUMSFOND Stiftelsen för humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning · Kungl. Vitterhetsakademien

Bokskogens bevarande
Skyddat arbete
Bilagor
Neutral bostads-beskattning
Kulturrådet:
Ny kulturpolitik
Nuläge och förslag
ALKOHOL POLITIK
2
Åtgärder
Bättre överblick över lagar och andra bestämmelser
Skogsbrukets planläggnings-frågor
LOKAL TRAFIKSERVICE
Modellplanering i Vilhelmina
Internationell konflikthantering
– att förbereda sig tillsammans
FORSKNING FÖR VÅR VARDAG
KONSUMENTFORSKNINGSUTREDNINGEN
Välfärd och valfrihet
– service, stöd och vård för psykiskt störda
KOMMUNAL BEREDSKAP
Vattenkraft och miljö
BESTÄMMELSER OCH PRAXIS RÖRANDE STATENS BUDGET
Bevara ljud och bild
Revision av vattenlagen
Lärarnas arbete
JÄRN-& METALL-
MANUFAKTURINDUSTRIN UNDER 70-TALET
BILAGOR
UTREDNING OCH FÖRSLAG ANGÅENDE HÖJNING AV MAXIMIGRÄNSEN FÖR DEN PRIMÄRA FÖRBRUKSFASTIGHETSKREDITEN
De 39 stegen
Svenska folkets inkomster
Abortfrågan
ARBETARFRÅGAN INOM DET SVENSKA JORDBRUKET
De svenska hamnarna
Vidgad samhälls information
Rationell bensin-handel
Fonogrammen i musiklivet
förskolan
Del 1
Miljövårdsforskning
PLIKTLEVERANS
Boken
Litteraturutredningens huvudbetänkande
Stockholm 1974
HUVUDDRAGEN AV DET SVENSKA JORDBRUKETS UTVECKLING 1871–1919
Båtliv
Samhället och fritidsbåtarna
Kommunal demokrati
Sammanfattning
BORTA BRA MEN HEMMA BÄST?
Förband och bygd
Bot eller böter
Professors tillsättning
ALKOHOL POLITIK
1
Bakgrund
LAPPARNAS RENSKÖTSEL M. M.
Språk-och kulturstöd
för invandrar- och minoritetsbarn i förskoleåldern
Handikappanpassad kollektivtrafik
Adapting Public Transport for the Handicapped
Den Behinderten angepasster öffentlicher Verkehr
FEM VECKORS SEMESTER

Temamodeller (topic models)

BROWSE Browse Topic Documents

TRY IT

Displays documents in which a topic occurs above a given threshold.

```
[3]: gui.display_topic_documents_gui(current_state())
```

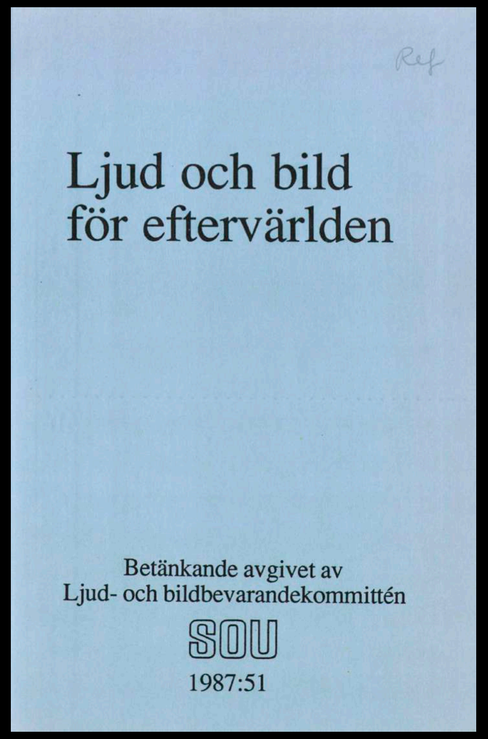
<< >> Topic ID 8

Max number of documents to show Threshold 0.20

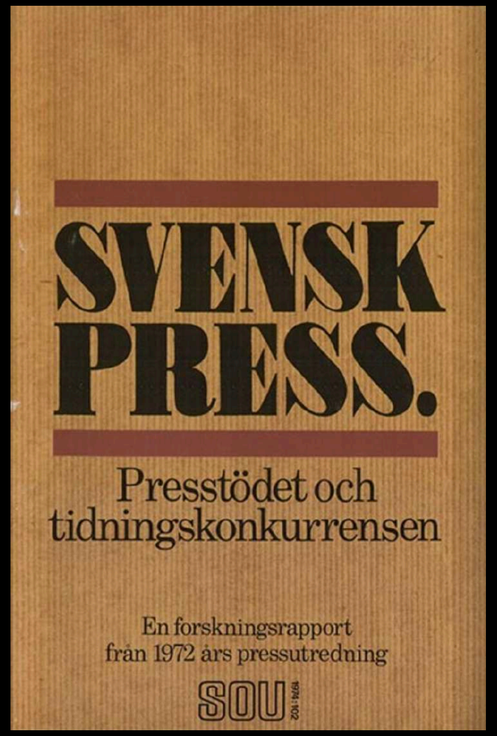
75

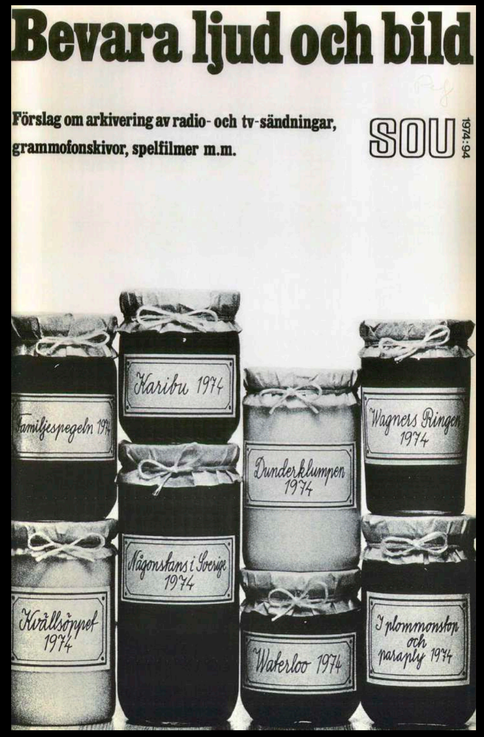
ID 8: Film Tidning Radio Program Sverige Reklam Tv År Skrift Verk Bild Medium Del Television Press Sändning Allmänhet Kostnad Företag Information Land Produktion Innehåll Kr Material Skall Annons Upplaga Exemplar Upphovsman Tf Biograf Möjlighet Avtal Författare Regel Intresse Får Form Antal Tidskrift Massmedium Distribution Dagspress Fråga Utgivare Vecka Stockholm Yttrandefrihet Publik Dag Sida Tv-Program Dagstidning Spridning Grupp Sr Inspelning Uppgift Tid Framställning Kanal Organisation Slag Skydd Producent Verksamhet Sätt Mottagare Närradio Videogram Användning Visning Utgivning Sändningstid Område Ljudradio Radioprogram Rundradio Sändare Nyhet Text Bruk Meddelande Ab Jury Hand Tv-Reklam Sammanslutning Fall Journalist Upptagning Intäkt Milj Programverksamheten Bok Omfattning Upphovsrätt Kommitté Gång Ljud Timme Debatt Utbud Artikel Princip Annonsering Publikation Radiolag Samhällsinformation Fonogram Avgift Inslag Bidrag Avsnitt Grundlag Upplysning Apparatur Tidningsföretag Bl System Exempel Lokalradio Följande Förlag Teledata Läsare Televerk Teknik Bilaga Samhälle Plats Stöd Syfte Tryckfrihet Förening Kapitel Konstnär Förslag Person Konkurrens Text-Tv Utrustning Band Url Station Framställan Ställning Andratidning Satellit Ensamrätt Filmproduktion Marknad Utrymme Hänsyn Apparat Alb Trycksak Biografbyrå Utnyttjande Tillstånd Produktionsbidrag Utsträckning Institution Bolag Typ Svenska Annonsör Början Försök Tryckfrihetsförordningen Censur Mmu Filminstitutet Barn Kopia Utsändning Effekt Lokal Arkiv Medborgare Presstöd Skäl Mening Propaganda Framförande Meddelare Postverk Försöksverksamhet Rättighet Post Ansvar Försäljning Göteborg Sou Ort Redaktion Programverksamhet Yttrandefrihetsbrott Länd

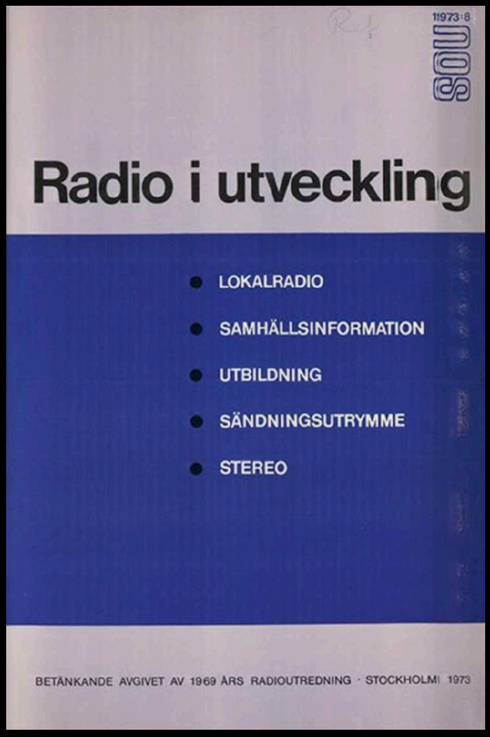
id	weight	year	filename	n_raw_tokens	n_tokens	n_terms	document_id	number
sou_1987_51	0.663780	1987	sou_1987_51.txt	26526	25202	4123	2941	51
sou_1989_73	0.651359	1989	sou_1989_73.txt	15564	14860	3074	3125	73
sou_1974_102	0.620431	1974	sou_1974_102.txt	23667	22213	4583	1835	102
sou_1974_94	0.619562	1974	sou_1974_94.txt	41833	39319	6573	1928	94
sou_1973_8	0.615914	1973	sou_1973_8.txt	39214	36348	6787	1829	8

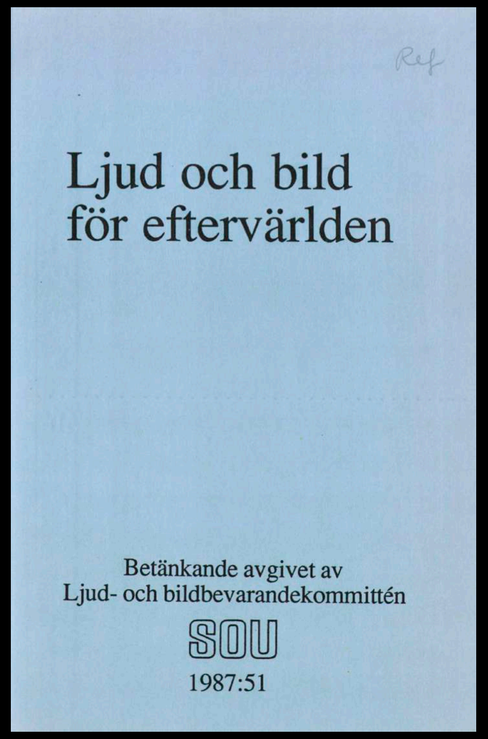

Ljud och bild
för eftervärlden
Betänkande avgivet av
Ljud- och bildbevarandekommittén
SOU
1987:51

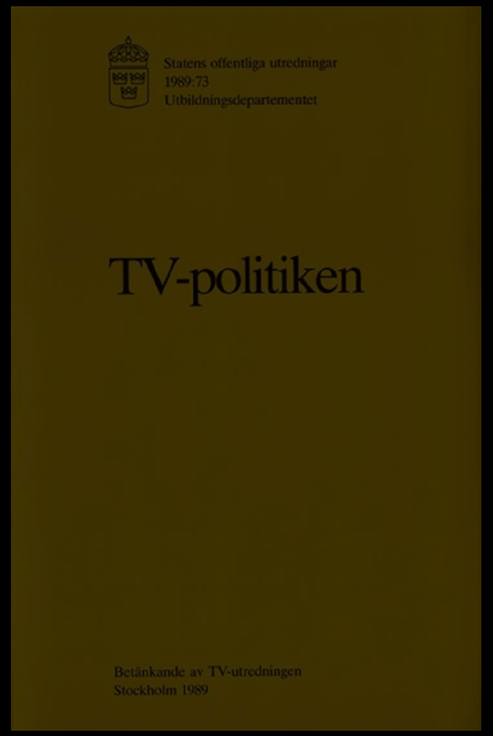

Statens offentliga utredningar
1989:73
Utbildningsdepartementet
TV-politiken
Betänkande av TV-utredningen
Stockholm 1989

SVENSK
PRESS.
Presstödet och
tidningskonkurrensen
En forskningsrapport
från 1972 års pressutredning
SOU

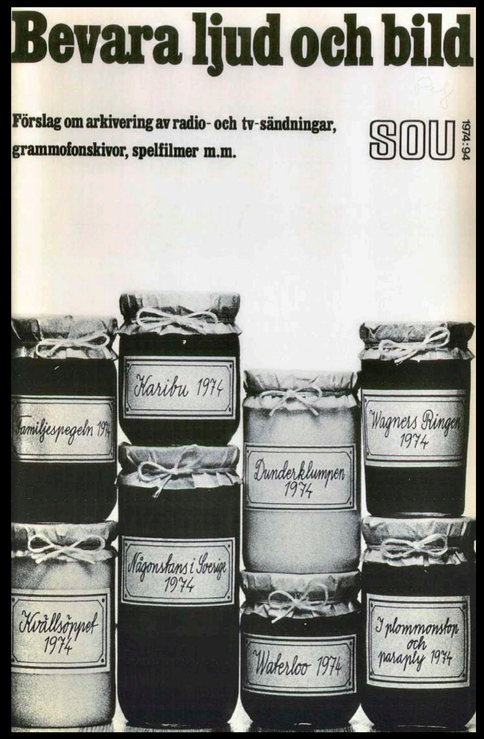

Bevara ljud och bild
Förslag om arkivering av radio- och tv-sändningar,
grammofonskivor, spelfilmer m.m.
SOU
Haribu 1974
Familjespegeln 1974
Drunderklumpen 1974
Wagners Ringen 1974
Wakerloo 1974

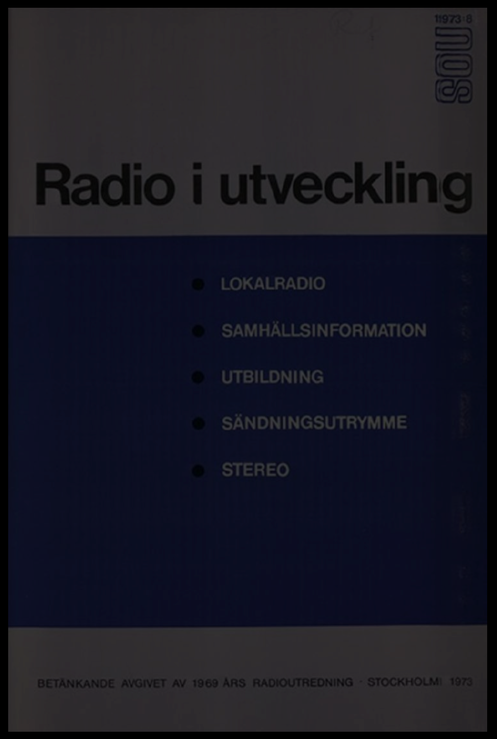

SOU
Radio i utveckling
LOKALRADIO
SAMHÄLLSINFORMATION
UTBILDNING
SÄNDNINGSUTRYMME
STEREO
BETÄNKANDE AVGIVET AV 1969 ÅRS RADIOUTREDNING · STOCKHOLM 1973

Ljud och bild
för eftervärlden
Betänkande avgivet av
Ljud- och bildbevarandekommittén
SOU
1987:51

Statens offentliga utredningar
1989:73
Utbildningsdepartementet
TV-politiken
Betänkande av TV-utredningen
Stockholm 1989

SVENSK
PRESS.
Presstödet och
tidningskonkurrensen
En forskningsrapport
från 1972 års pressutredning
SOU

Bevara ljud och bild
Förslag om arkivering av radio- och tv-sändningar,
grammofonskivor, spelfilmer m.m.
SOU
Haribu 1974
Familjespegeln 1974
Drunderklumpen 1974
Wagners Ringen 1974
Wakerloo 1974

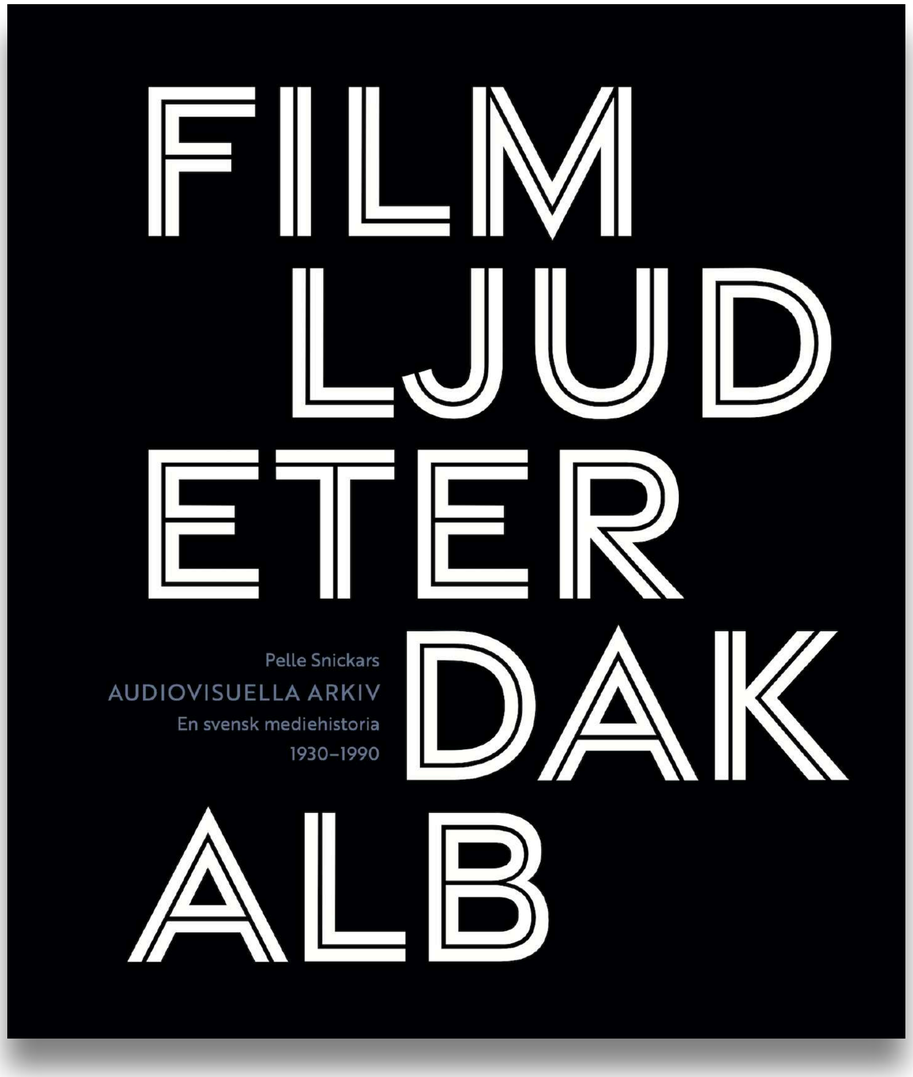

SOU
Radio i utveckling
LOKALRADIO
SAMHÄLLSINFORMATION
UTBILDNING
SÄNDNINGSUTRYMME
STEREO
BETÄNKANDE AVGIVET AV 1969 ÅRS RADIOUTREDNING · STOCKHOLM

AV-medier

Flera medieutredningar var förstås inriktade på framtidsfrågor – framför allt hur medier skulle stödjas eller regleras – men **arkiveringen av samma medieformer** var också något som staten återkommande intresserade sig för.

AV-medier

"Den här boken utgår från ovanstående insikt; den kan möjligen förefalla banal men den visar hur digital humaniora i allmänhet och digitala metoder i synnerhet kan ge avgörande impulser för mediehistorisk forskning."

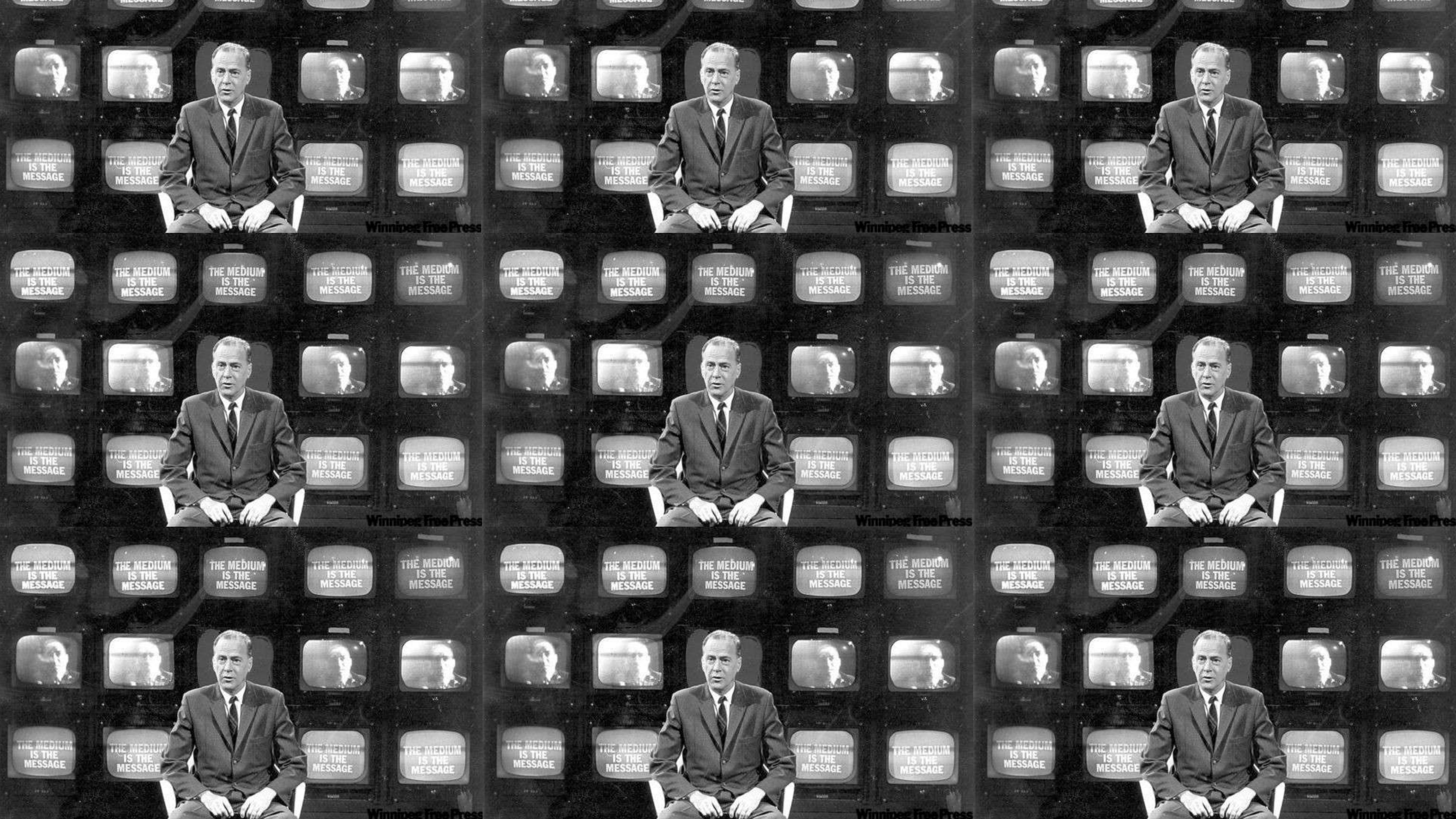

Digital historia – som mediehistoria

Centralt i sammanhanget är själva mediet – det vill säga, det digitala.

Medier spelar nämligen alltid roll.

THE MEDIUM IS THE MESSAGE
Winnipeg Free Press

HAS TECHNOLOGY CHANGED US?

The Medium is the Message

Narrated by Gillian Anderson

BBC RADIO 4

The Open University

Mediernas historia

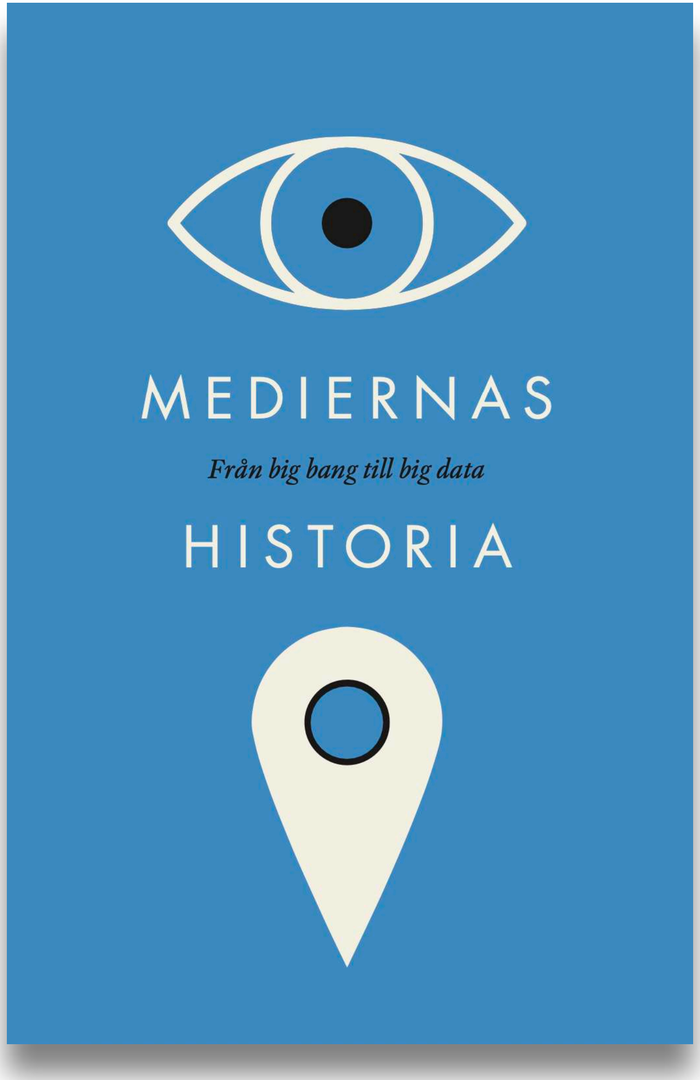
Mediehistorien är historien om hur olika material och tekniker har tagits fram för att lagra och överföra, reproducera och sprida information.

Nya medier bygger i princip alltid på äldre medier.

Mediernas historia

Mediehistorien är historien om hur olika material och tekniker har tagits fram för att lagra och överföra, reproducera och sprida information.

Nya medier bygger i princip alltid på äldre medier.

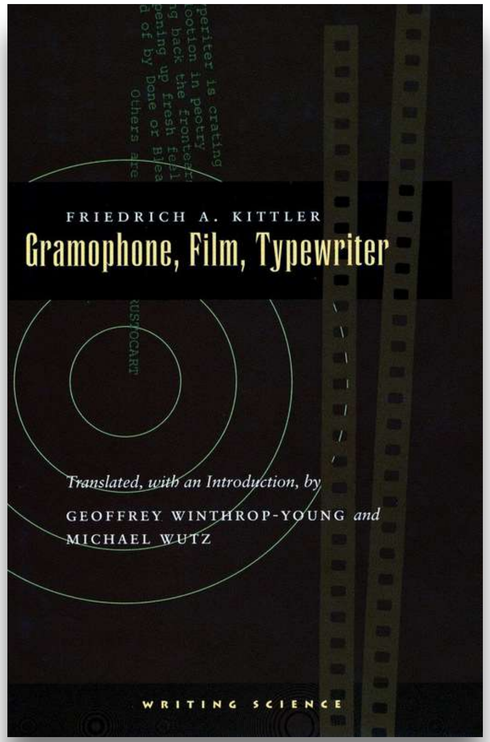
MEDIE
HISTORISKT
ARKIV

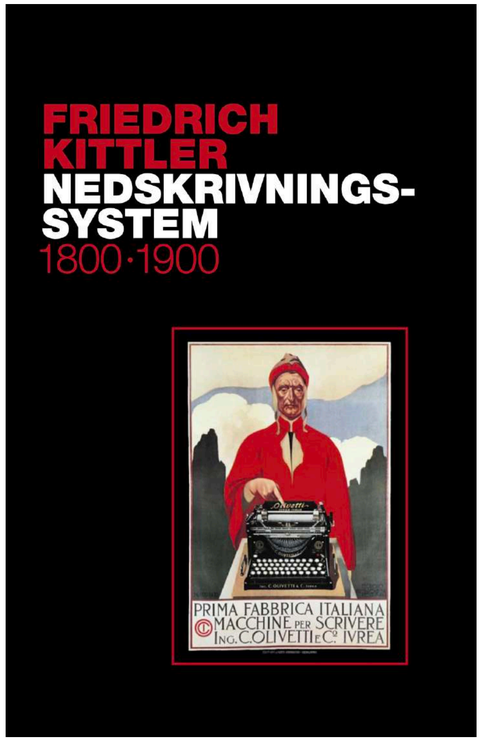
Digital historia – som mediehistoria

Digital historia är alltså (enligt mig) en **ny form av mediehistoria** – och samtidigt vill jag hävda att (nästan) alla historiska dokument utgör en form av mediehistoria.

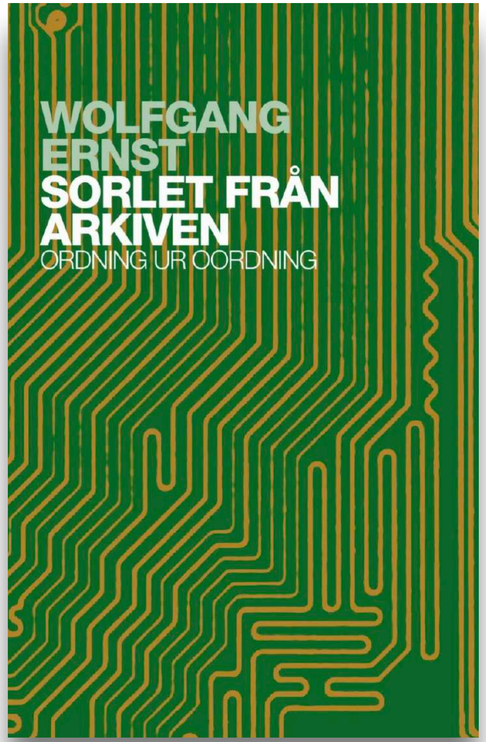
medieteori

German media theory

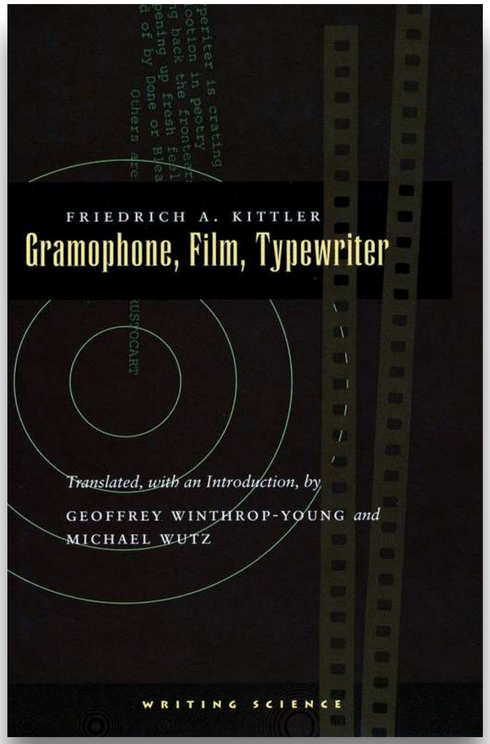

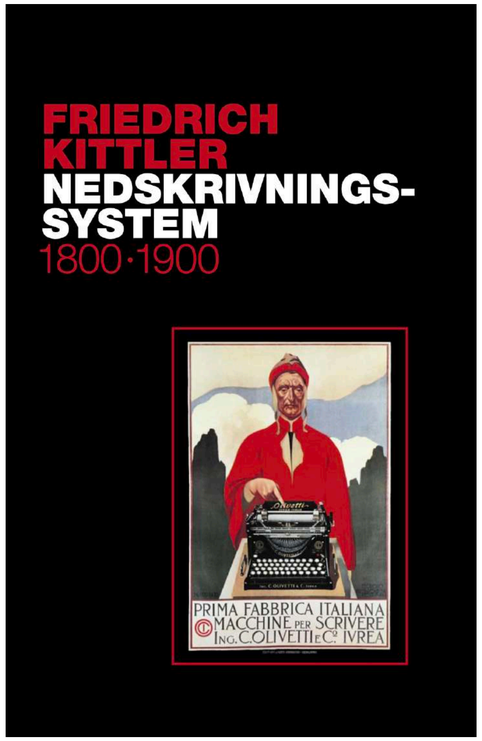

German media theory

German media theory

Kittlers medieteori är på många sätt en **mediehistorisk modell** för att förklara förändring. Han strävar efter att artikulera samtidens och det förflutnas **mediala villkor**, detta genom återkommande undersökningar av specifika mediala nedskrivningssystem som **lagrar**, **bearbetar** och **överför** kulturens data (information).

Det handlar om hur **medieteknologi** och nya tekniska landvinningarna styrt (och reglerat) vårt tänkande och konsten som sådan, liksom dess förutsättningar och möjligheter.

Kittlers medieteori bildar därför en sorts helhetssyn på **hur medier präglar människans uppfattning** om sig själv och världen; själva kulturens diskurser organiseras nämligen enligt honom alltid genom skiftande medieteknologier.

Det handlar om hur medier alltid bestämmer – och tidigare bestämt – vår situation: "**Medien bestimmen unsere Lage**."

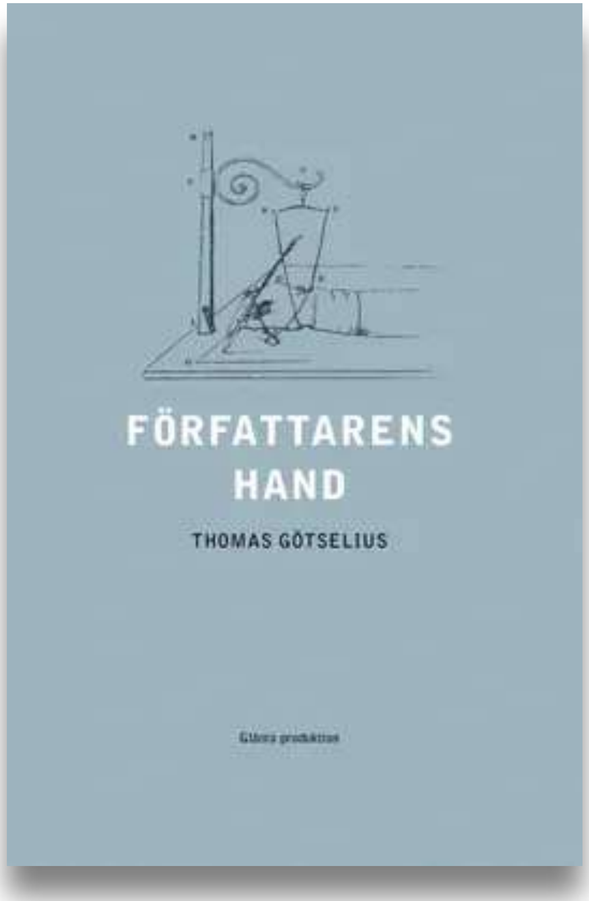
Arkivets medialitet

Med en sådan teoretisk optik blir följaktligen **arkiv**, **bibliotek** och **museer** alltid en sorts **mediearkiv** fyllda av mediespecifika utsagor: **handskrivna dokument**, tryckta böcker, fonograf- och filmupptagningar, radio- och tv-program.

Handskrift som medium

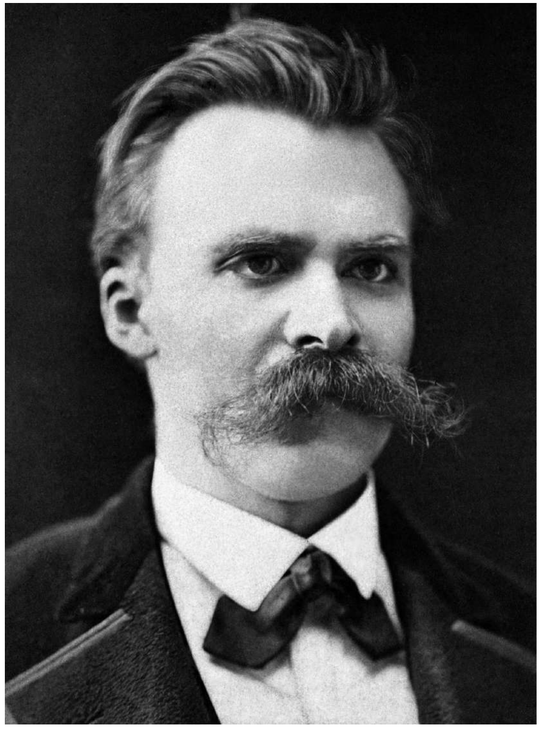
En bok om historiens mest inflytelse-rika medium: **handskriften**. Hur formas människan av sitt skrivande? För det spelar roll om vi skriver med gås- eller stålpenna, på vax eller pergament.

För att inte (senare) tala om skrivmaskin – eller ordbehandlare.

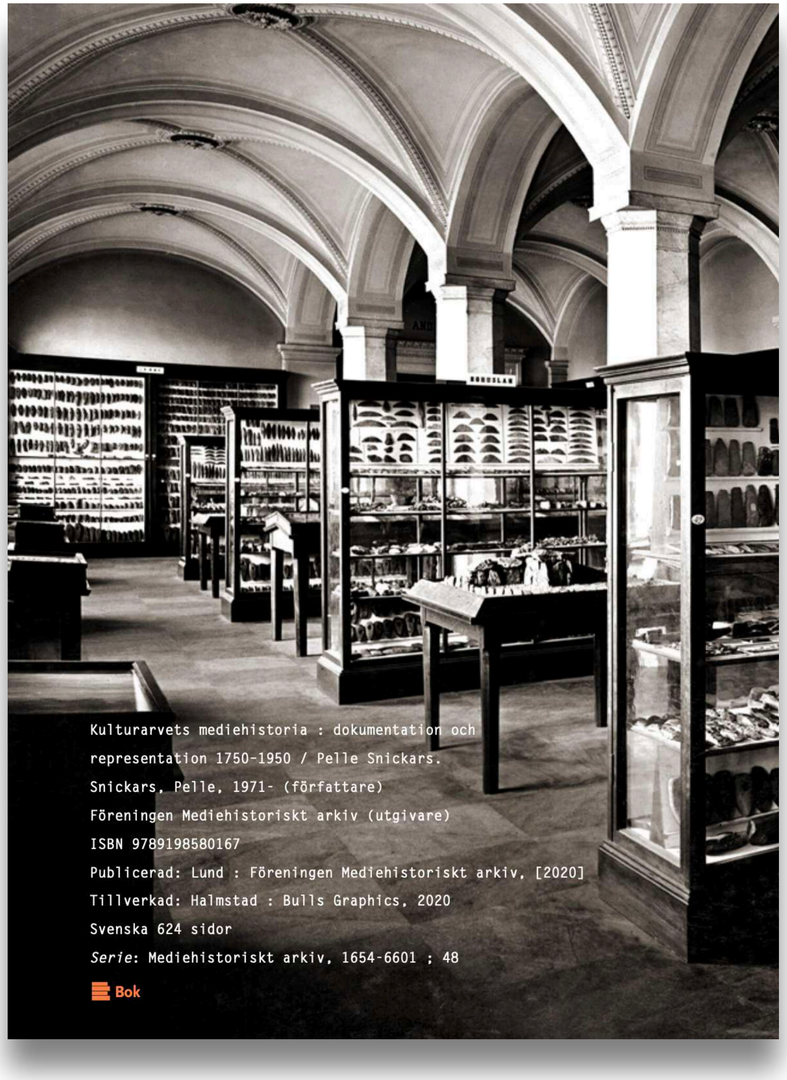
Unser Schreibzeug arbeitet mit an unseren Gedanken ...

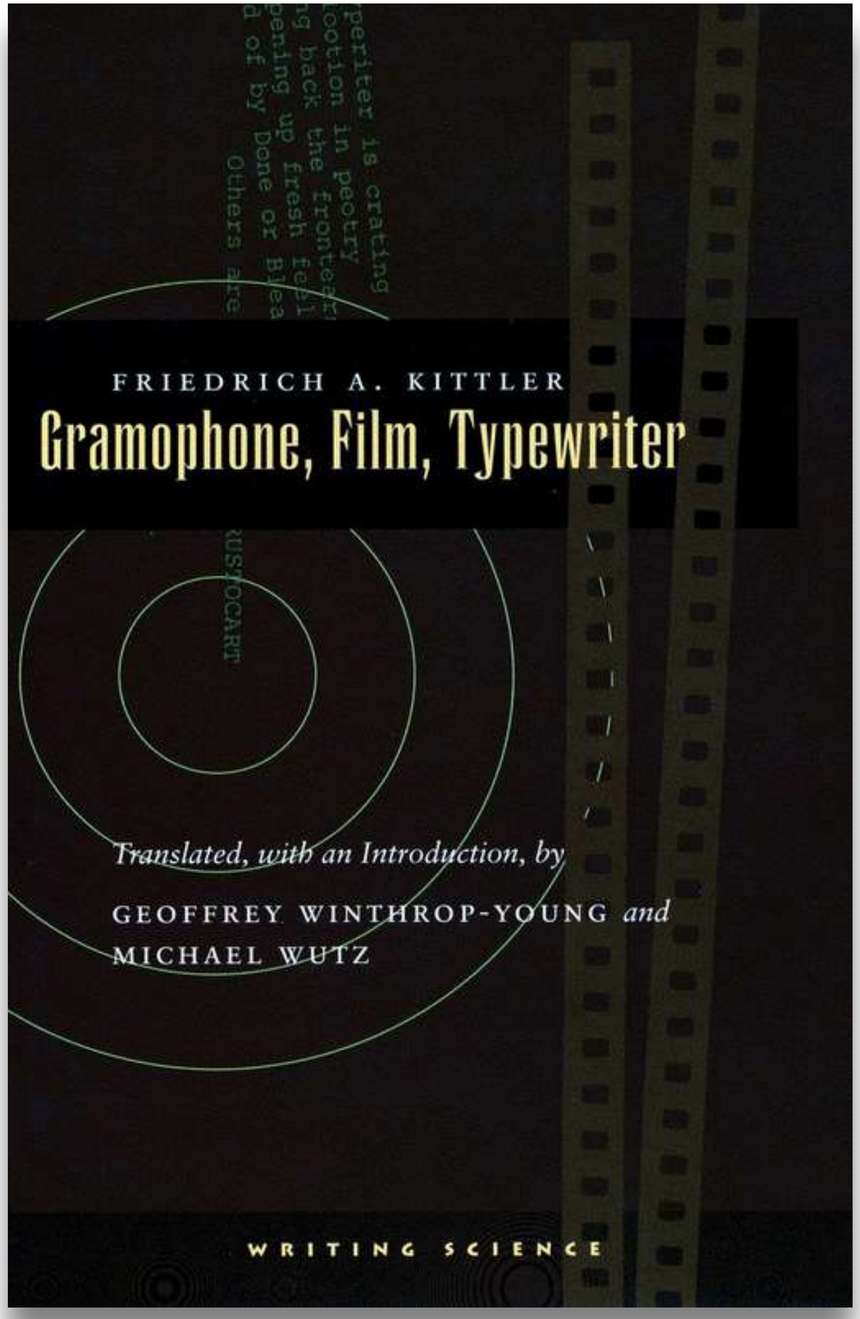

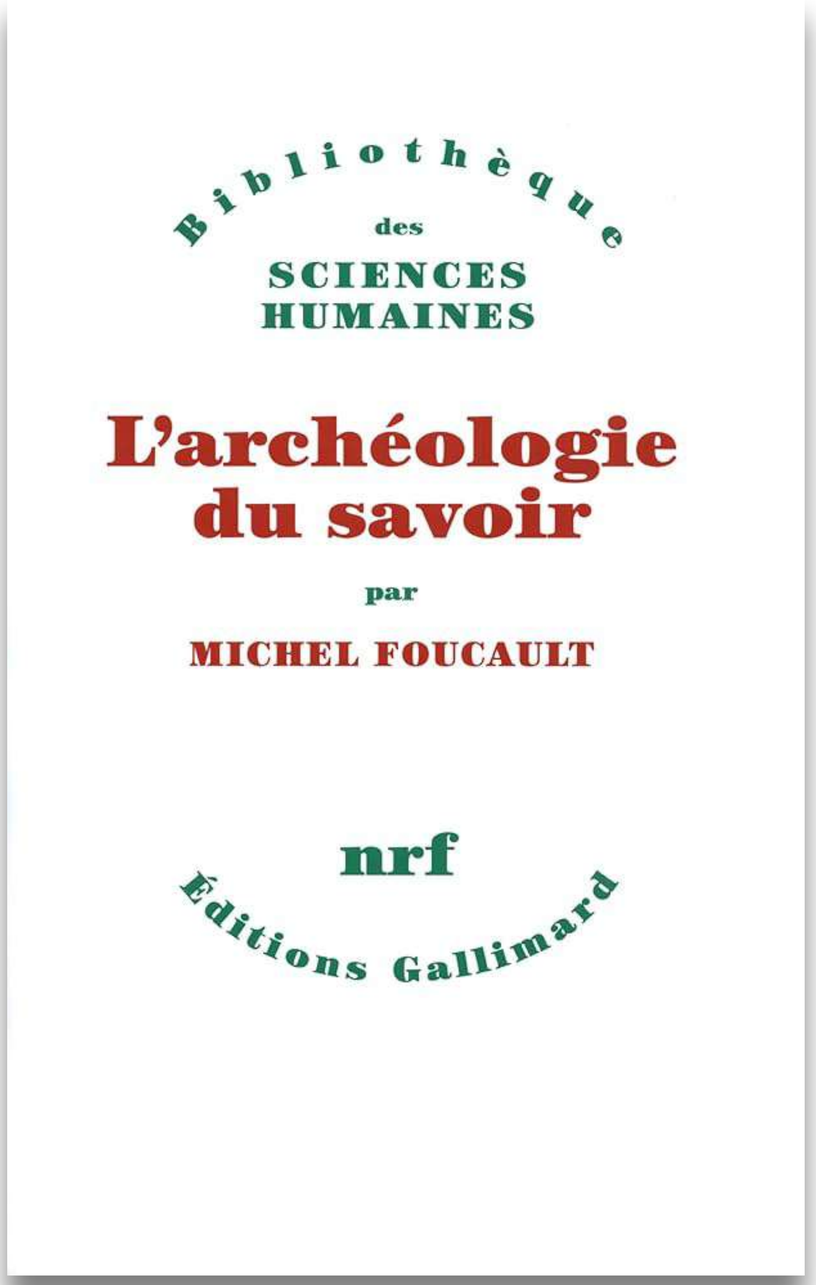

Arkivets medialitet

När det gäller **arkivets utsagor och kvarlämningar** – dess dokument – gäller det att ägna uppmärksamhet **åt de mediala förutsättningar som de är underställda**.

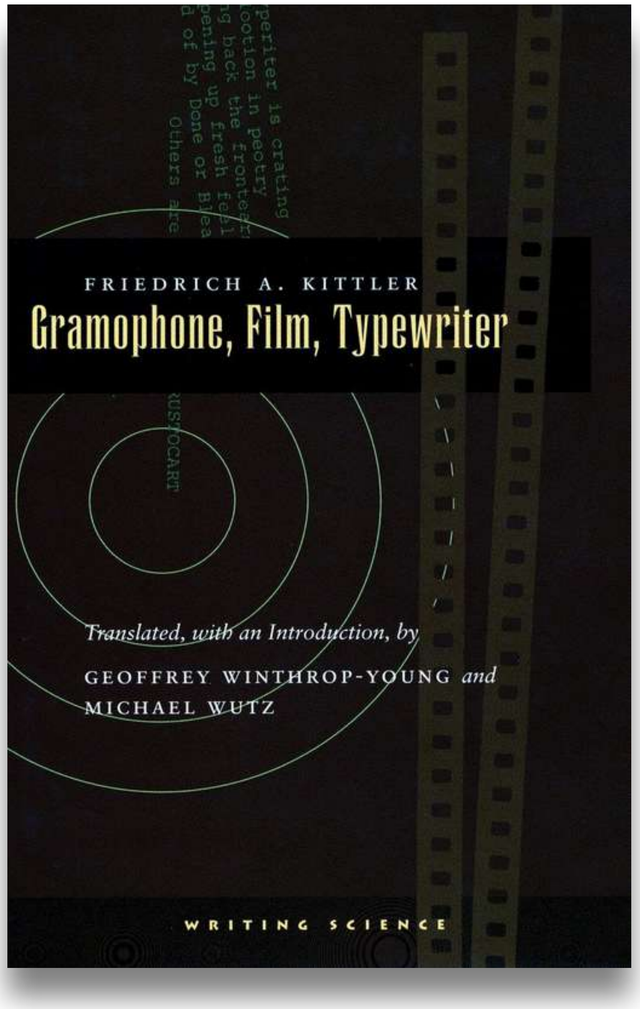

FRIEDRICH A. KITTLER
Gramophone, Film, Typewriter
Translated, with an Introduction, by
GEOFFREY WINTHROP-YOUNG and
MICHAEL WUTZ
WRITING SCIENCE

Bibliothèque
des
SCIENCES
HUMAINES
L'archéologie
du savoir
par
MICHEL FOUCAULT
nrf
Éditions Gallimard

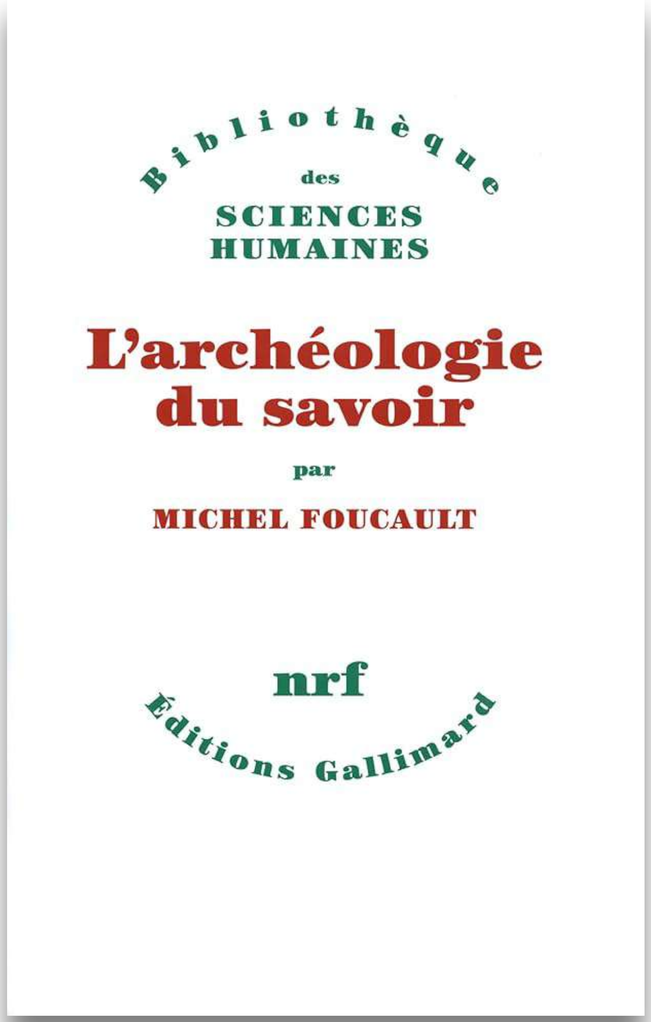
Arkivets medialitet

Grammophon, film, typewriter är en utläggning av hur olika medieteknologier – på ett **mediespecifikt** sätt – styr (och reglerat) vårt tänkande, litteraturen och konsten. Det gäller även samtidens digitalisering.

Arkivets medialitet

Foucaults arkeologiska analys som den presenterades i ***Vetandets arkeologi*** (1969) handlade, i korthet, om att lyfta fram och synliggöra de ofta omedvetna struktursammanhang – ***les formations discursives*** – som reglerat varför det under en tidsperiod varit möjligt att tänka vissa tankar, men inte andra.

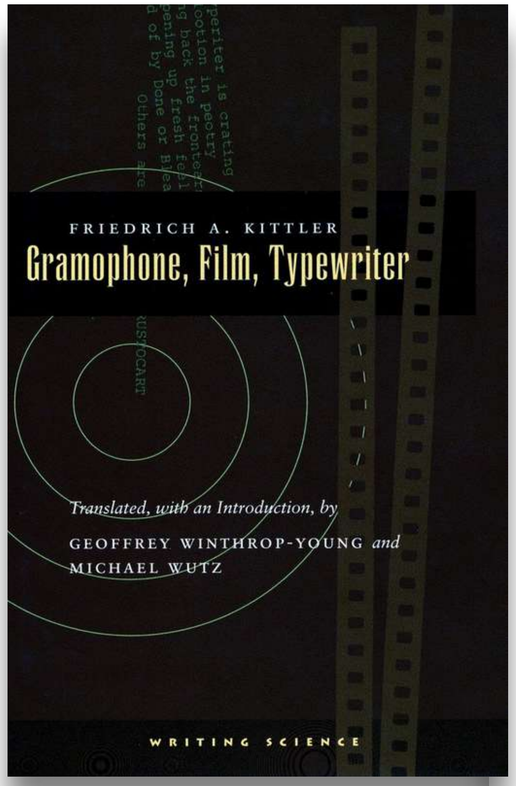
Arkivets medialitet

Foucault förkastade på förhand givna historiska storheter som epoker, genrer eller verk – och försökte i stället bedriva historisk forskning som ett **vetandets arkeologi** där historiens kvarlämningar bröts ned till verklighetsutsagor, vilka liknade eller skilde sig från varandra över tid.

Arkivets medialitet

De diskurser som Foucault frilade djupt nere i textarkivet, genom **vetandets arkeologi** – ja, det menar Kittler inte är möjligt när man lämnar textarkivets domäner.

Allt tänkande och alla arkiv är nämligen alltid underkastade **ett medialt *a priori***.

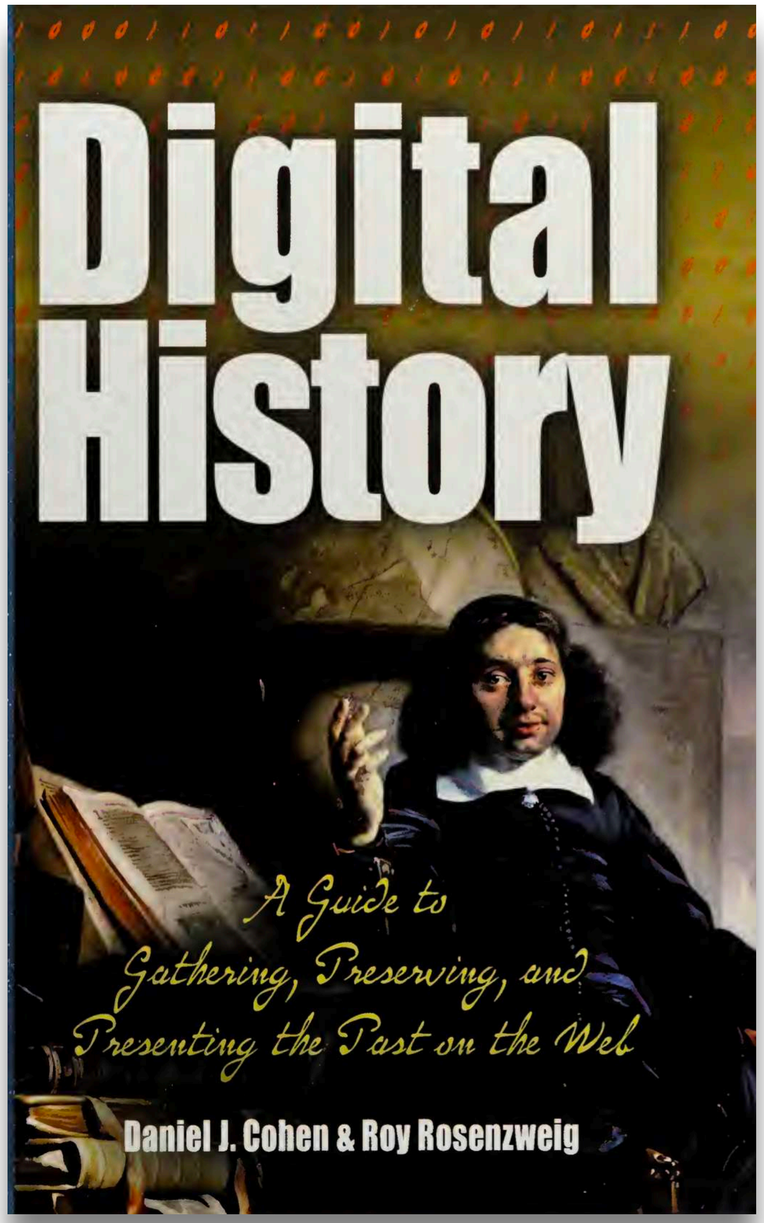
And Foucault, the last historian or first archeologist, merely had to look things up. The suspicion that all power emanates from and returns to archives could be brilliantly confirmed, at least within the realms of law, medicine, and theology. A tautology of history, or its calvary. For the libraries in which the archeologist found so much rich material collected and catalogued papers that had been extremely diverse in terms of addressee, distribution technique, degree of secrecy, and writing technique—Foucault's archive as the entropy of a post office.[5] Even writing itself, before it ends up in libraries, is a communication medium, the technology of which the archeologist simply forgot. It is for this reason that all his analyses end immediately before that point in time at which other media penetrated the library's stacks. Discourse analysis cannot be applied to sound archives or towers of film rolls.

Arkivets medialitet

Arkivets utsagor (Foucault) är alltid **först och främst mediala** (Kittler) – därefter diskursiva.

Inom digital historia är **mediet av yttersta vikt**.

Digital History
A Guide to Gathering, Preserving, and Presenting the Past on the Web
Daniel J. Cohen & Roy Rosenzweig

Cohen & Rosenzweig

Primärt av **historiskt intresse** – hur såg forskare på kunskapsfältet digital historia för tjugo år sedan. Men Cohen och Rosenzweig **uppmärksammar just mediet** – och skriver om sju olika kvaliteter som kännetecknar (då) nya digitala medier:

"**capacity, accessibility, flexibility, diversity, manipulability, interactivity & hypertextuality**"

Cohen & Rosenzweig – om *capacity*

"The first advantage of digital media for historians is storage **capacity**—digital media can **condense unparalleled amounts of data into small spaces.** ... Because historians love data and archival sources, they have great interest in this ability to condense large amounts of data into tiny amounts of space."

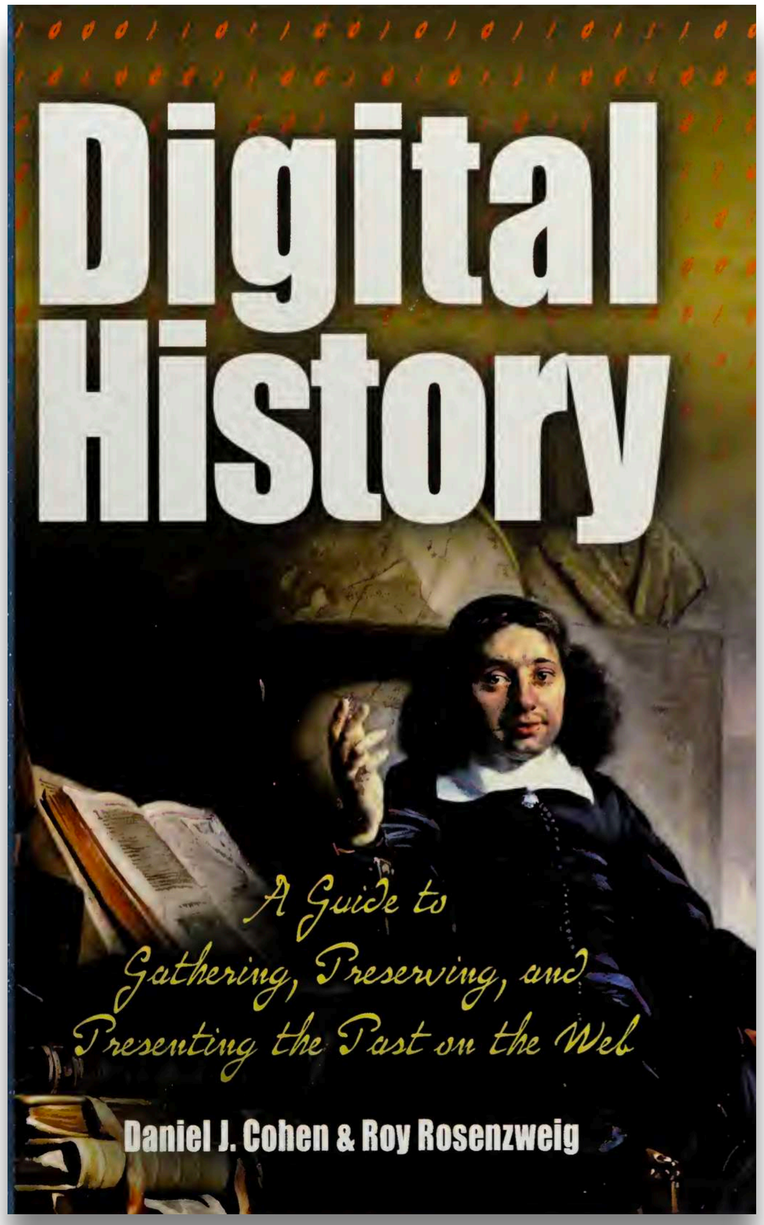
Cohen & Rosenzweig – om *accessibility*

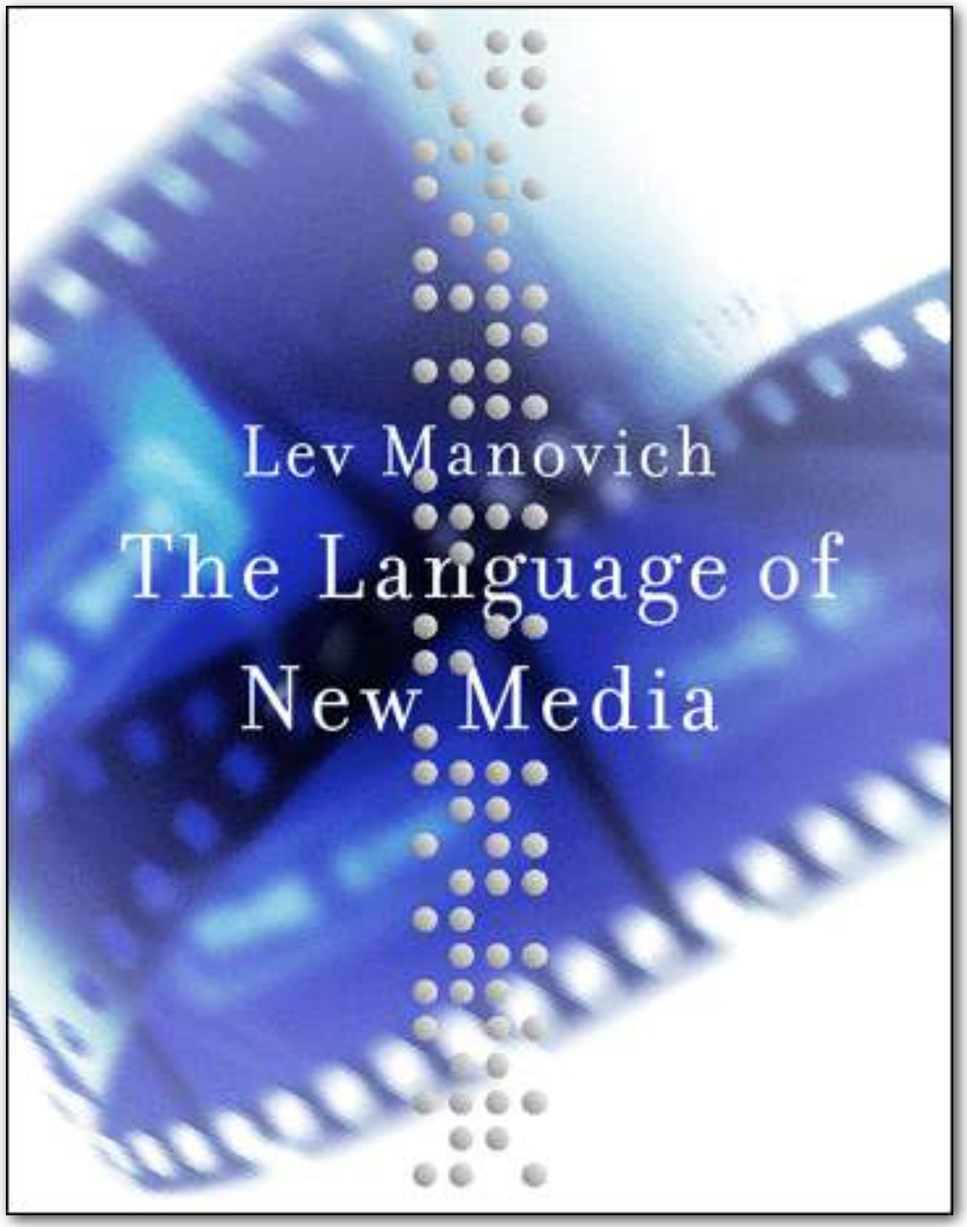
"The vast storage capacity of digital media would be of much less interest without a second and even more important advantage—**accessibility**. This quality derives both from the ability to condense the bits and bytes encoded in digital media into small spaces but even more from the emergence of ubiquitous computer networks that can almost instantly send those bits around the world."

Cohen & Rosenzweig – om *flexibility*

"Because digital media are expressed in a basic language of 1s and 0s, they can take multiple forms, and that means **we can arrange those bits into text, images, sounds, and moving pictures**.

Thus we can more easily preserve, study, and present the past in the **multiple media** that expressed and recorded it."

Digital History
A Guide to Gathering, Preserving, and Presenting the Past on the Web
Daniel J. Cohen & Roy Rosenzweig

Lev Manovich
The Language of New Media

Manovich & nya mediers principer

1. Numerical representation (matematiska & numeriska).

2. Modularity – modulära medieobjekt (att kombinera).

3. Automation – automatisering & programmerbarhet.

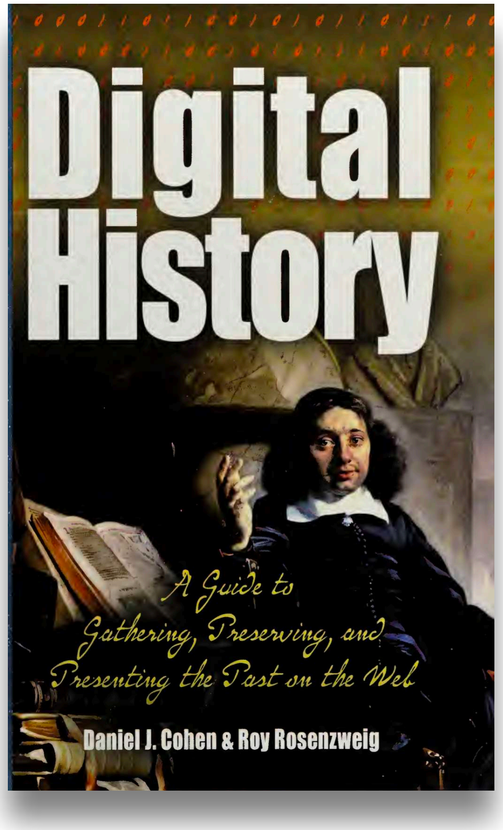
4. Variability – variabilitet (i olika kopior).

5. Transcoding – transkodning (i olika format).

Cohen & Rosenzweig

I korthet så uppmärksammade de redan för tjugo år sedan att all digital historia är medialt baserad – varför mediet är av vikt.

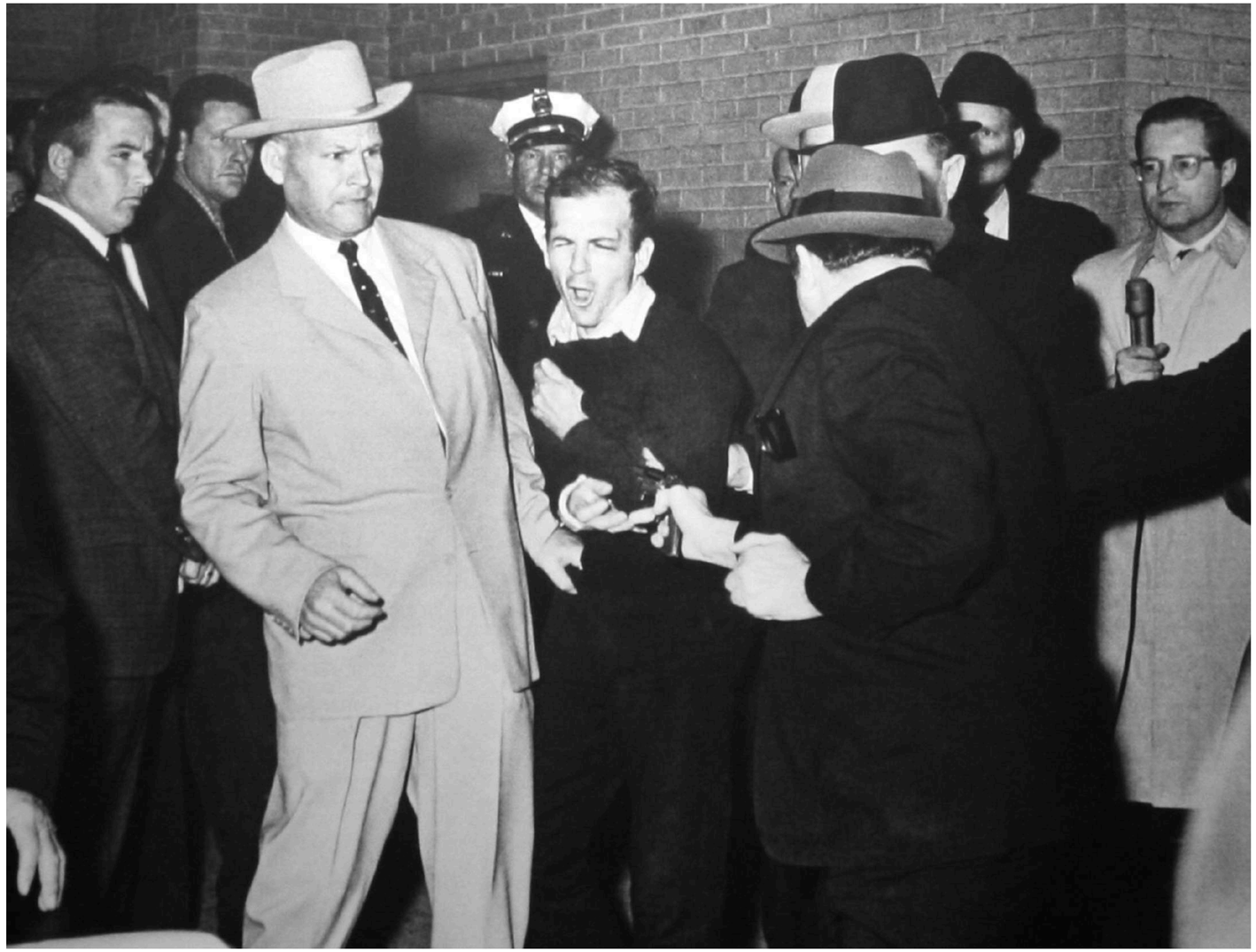
Samtidigt – en sorts **initial kartering av ett forskningsfält** i tillblivelse. Vilka av **kategorierna** är av relevans idag?

manipulability

Jack Ruby Shoots Lee Harvey Oswald 1963

Jack Fake photographs long predate the web, but digital tools have made them much easier to create and disseminate. Adobe Photoshop enabled [manipulation] in forty minutes.

Cohen & Rosenzweig

Uppmärksammande av **upphovsrätt**: "the scandalous Sonny Bono Copyright Extension Act of 1998, which extended already lengthy existing copyright terms by another twenty years ... Will 'authority' and 'authenticity' reside with the **corporate purveyors of the past**? ... **Will access to the best historical resources be open or closed?**"

– tack!
EPISCOP